

Fakty UMP

Nr 6
(84)
listopad
grudzień
2008

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Nie palcie!

O górach i tropikach

Refleksje grodzieńskie

**Medycy
w powstaniu**

Kalendarz

Karty wypełnione cyframi mogą służyć nie tylko informowaniu o dacie. Często są źródłem miłych doznań estetycznych. Kalendarz Szpitala Klinicznego *Przemienienia Pańskiego* dodaje do tego możliwość refleksji o służbie choremu i o zawrotnej szybkości postępu w medycynie.

To już trzecia edycja kalendarza wydawanego przez stowarzyszenie *Bono Serviamus*, działające na rzecz rozwoju 185-letniego szpitala *Przemienienia Pańskiego*. Tym razem ideą przewodnią kalendarza jest historia XX-wiecznej

medycyny. Każdy miesiąc poświęcono jednej dziedzinie nauk medycznych, charakteryzując ją literackim, naukowym lub filozoficznym cytatem. Przełomowe odkrycia i dokonania światowe powiązane z doniosłymi wydarzeniami, które miały miejsce w poznańskim szpitalu. Ponieważ pracują tu przedstawiciele trzynastu specjalności, tegoroczny kalendarz w swej podstawowej funkcji może służyć aż do końca stycznia 2010.

Prawie wszystkie strony ilustrują piękne zdjęcia autorstwa Romualda Królaka (we wrześniu – Małgorzaty Kalbarczyk). Przedstawiają sprzęt medyczny sprzed kilkudziesięciu, a czasami i stu lat, przechowywany w Muzeum Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego (który notabene też pracował w ówczesnym Instytucie Sióstr Miłosierdzia przy ul. Długiej) i w zbiorach Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Gruźlicy i Chorób Płuc im. St. Staszica w Ludwikowie.

Pomysłodawcą kalendarza szpitalnego i *spiritus movens* każdego wydania jest lekarz naczelny szpitala *Przemienienia Pańskiego*, dr Szczepan Cofta, którego wspierają Halina Bogusz i Tomasz Magowski. Kalendarz nie powstałby jednak bez kilkunastu innych życzliwych osób.

W tym roku szczególnie wkład wnieśli prof. Roman Meissner i dr hab. Anita Magowska z Katedry i Zakładu Historii Nauk Medycznych oraz pani Anna Poniedziałek z Muzeum UMP. Nakład tegorocznego wydania sięga 1200 egzemplarzy, które zostaną rozdane jednostkom organizacyjnym szpitala oraz instytucjom i osobom przyczyniającym się do rozwoju Szpitala Klinicznego *Przemienienia Pańskiego*, najstarszego cywilnego zakładu leczniczego w Poznaniu i Wielkopolsce.

MKN

SPIS

s. 4

s. 9

s. 15

s. 19

TREŚCI

NA POCZĄTEK

Wydarzenie:

90 rocznica wybuchu Powstania Wielkopolskiego

Ortopeda na czele 4

Nasi powstańcy 6

Nauka i dydaktyka

Standaryzacja to podstawa 8

Dym jest trucizną 9

Talia pomoże odzyskać talię 9

Ostrożnie z tropikiem 10

Światowy standard 14

Współpraca

Jak nieść ulgę cierpiącym? 15

Grodzińskie refleksje 17

Życie studenckie

W sercu Sycylii 19

Thanksgiving 20

Publikacje

21

Informacje

Wieczór św. Łukasza 22

Nowy ambasador 22

Nowe tytuły, stanowiska i stopnie naukowe 23

Uwaga, pulmonolodzy! 24

Na posiedzeniu Senatu 25

Uniwersyteckie progi

DS. nr 1 „Wawrzynek” 26

Choć interesujących spraw bieżących nie brakuje, pierwsze strony tego numeru „Faktów” poświęciliśmy medycznemu aspektowi wydarzenia sprzed 90 lat.

Oblicza się, że w Powstaniu Wielkopolskim wzięło udział ok. 240 lekarzy, 26 aptekarzy i 24 stomatologów, kilkaset pielęgniarek i sanitariuszek, a także ok. 1300 podoficerów sanitarnych i sanitariuszy noszowych. Banalne wydaje się stwierdzenie, że bez tych ludzi powstanie skazane byłoby na porażkę. A jednak pierwsze skojarzenie na hasło „powstanie” to karabin, okop i mundur, nie skalpel, szpital polowy i fartuch.

Wielu nastoletnich powstańców, tych od karabinu i okopu, w wolnej Polsce rozpoczęło studia medyczne. I ci ze starszego pokolenia i ci młodszy niejednokrotnie splekli swoje kariery lekarskie i naukowe z nowopowstałym Uniwersytetem Poznańskim, jego Wydziałem Lekarskim i późniejszą Akademią Medyczną. Nasz uniwersytet, choć na co dzień patrzący raczej w przyszłość niż w przeszłość, ma prawo szczylić się wspomnieniem takich pracowników i współpracowników. Polecam lekturę ich wciąż niepełnej listy i poprzedzającego ją artykułu o naczelnym lekarzu Armii Wielkopolskiej, późniejszym generale i profesorze Ireneuszu Wierzejewskim.

Magdalena
Knapowska-Niziołek

Fakty UMP

Dwumiesięcznik informacyjny Nr 6 / 2008, Rok IX, ISSN 1899-2978

Redaktor naczelna: Magdalena Knapowska-Niziołek

Współpraca: Katarzyna Surdyk, Kazimierz Fryś (foto), Exemplum (skład)

Adres redakcji: DS Aspirynka, ul. Rokietnicka 6, 60-806 Poznań
tel./fax.: 061 658 41 03, e-mail: fakty@ump.edu.pl

Druk: Zakład Poligraficzny *Moś i Luczak*, Poznań

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Numer zamknięto 29 grudnia 2008, nakład 800 egz.

(c) Copyright by Fakty UMP, UMP

Na okładce: Portret prof. Ireneusza Wierzejewskiego w mundurze generalskim.

Autor obrazu: Kazimierz Jasnoch

(fot. Wojciech Błachowski)

www.ump.edu.pl

Ortopeda na czele

Człowiek niespożytej energii i wielkiego zaangażowanie we wszystkie poczynania, których się podejmował: czy była to służba ojczyźnie, nauka czy pomoc ludziom. Otwarty na cudze nieszczęścia i wierny swoim przekonaniom. Tak najczęściej opisywali Ireneusza Wierzejewskiego jego pacjenci i współpracownicy – cywile i wojskowi.

Ireneusz Wierzejewski urodził się 23 marca 1881 roku w Kozłowie koło Opalenicy, w rodzinie nadleśniczego Władysława i Marii z Mozykiewiczów. Pierwsze nauki pobierał w szkole ludowej w Kozłowie, a później w Buku. Od 1892 roku był uczniem poznańskiego gimnazjum realnego im. Gotthilfa Bergera.

W roku 1901 rozpoczął praktykę w zakładach „H. Cegielski”, zdobywając umiejętności w zakresie formierstwa, lejarstwa (odlewnictwa), stolarstwa, ślusarstwa, tokarstwa i kowalstwa. Biografowie podkreślają, że właśnie praca w fabryce wpłynęła na późniejsze zamiłowanie Wierzejewskiego do projektowania i konstruowania aparatów ortopedycznych i protez oraz nauczyła go umiejętności kierowania zespołem współpracowników. Wkrótce zdecydował się na podjęcie studiów politechnicznych. W celu zebrania niezbędnych do nauki środków, zatrudnił się w „Cegielskim” jako uczeń ślusarski. Jednocześnie rozpoczął prywatne przygotowania do egzaminu dojrzałości, który zdał na Wielkanoc roku 1903. Ostatecznie zdecydował się na studia medyczne. Rozpoczął je tego samego roku w Gryfii (Greifswaldzie), a później kontynuował w Berlinie, Würzburgu i Monachium. Tutaj 14 maja roku 1908 zdał egzamin kończący studia i uzyskał dyplom lekarza. W ramach bezpłatnej praktyki lekarskiej pracował przez pół roku w *Kur-anstalt Neuwittelsbach* w Monachium, następnie w Klinice

Chirurgicznej oraz Klinice i Poliklinice Ortopedycznej. W sierpniu 1909 roku rozpoczął pracę jako pierwszy asystent w Berlińsko-Brandenburskim Zakładzie Lecznico-Wychowawczym dla Kalek. Tutaj napisał swoją pierwszą znaczącą pracę „O wrodzonym braku kości łokciowej”, na podstawie której otrzymał stopień doktora na Uniwersytecie w Lipsku w dniu 3 czerwca 1910 roku.

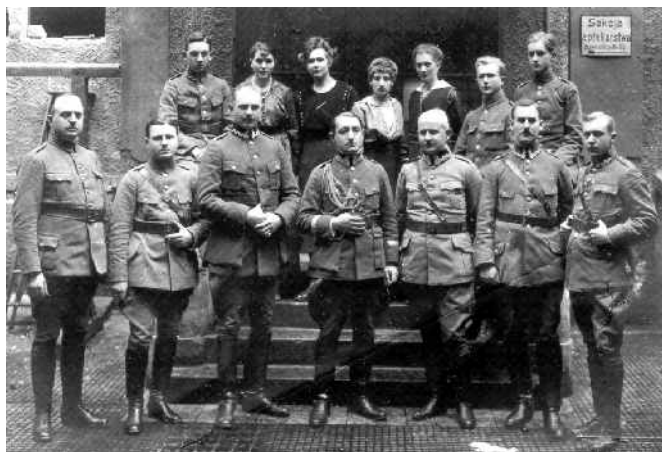
Pół roku wcześniej, 18 stycznia 1910, w kaplicy św. Józefa w Poznaniu Ireneusz Wierzejewski zawarł związek małżeński z Walentyną Ślęzyk, przyszłą matką ich trójki dzieci: Izabeli (ur. 1912), Jędrzeja (ur. 1914) i Janiny (ur. 1917). We wrześniu 1911 osiadł na stałe w Poznaniu, obejmując mieszkanie przy ul. Berlińskiej (dziś 27 Grudnia). Zajął się budową i organizacją Poznańskiego Zakładu Ortopedycznego im. Bronisława i Saturnina Gąsiorowskich, obejmując w nim funkcję dyrektora oraz lekarza naczelnego. Zakład, ufundowany przez Helenę Gąsiorowską i otwarty w 1913 roku, był pierwszą na ziemiach polskich samodzielną placówką ortopedyczno-urazową.

Patriota

Ojca ortopedii polskiej ceni się nie tylko za wybitne osiągnięcia zawodowe. Równie wielkie uznanie należy się wielkopolskiemu medykowi za zasługi w walkach niepodległościowych, choć nie miał on specjalnie szerokiego przygotowania militarnego i tylko niekiedy osobiście brał udział w walce zbrojnej.

Już jako student zaangażował się w pracę rozmaitych stowarzyszeń niepodległościowych: Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, tajnej organizacji filareckiej, Związku Młodzieży Polskiej „Zet”, Związku Grup Narodowych oraz Towarzystwa im. Tomasza Zana (TTZ). W Poznaniu natomiast pełnił rolę szefa służby sanitarnej skautingu i drużyn strzeleckich.

Funkcje powierzone mu po wybuchu I wojny światowej przez armię niemiecką (m.in. kierownictwo oddziału urazowego niemieckiego XIII szpitala fortecznego) oraz pruskie ministerstwo wojny (stanowisko doradcy ortopedycznego V Korpusu Armijnego) umożliwiły mu orientowanie się w sytuacji wojaskowej w Poznaniu oraz organizowanie tajnych akcji, polegających na ułatwianiu Polakom uchylania się od służby w armii pruskiej.

Ireneusz Wierzejewski (pośrodku), z podwładnymi na tle Sekcji Aptekarstwa Służb Sanitarno-Medycznych.

Miesiąc przed wybuchem powstania wielkopolskiego poznańscy lekarze zaczęli się starać o utworzenie organizacji, która pozostając w pełnej gotowości, mogłaby niezwłocznie przyjść z pomocą sanitarną w razie wybuchu walki zbrojnej. Do tworzenia służby sanitarno-medycznej przystąpili lekarze pracujący w niemieckich szpitalach oraz członkowie Wydziału Lekarskiego Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Jednym z nich był Ireneusz Wierzejewski.

Podjęto wysiłki zmierzające do zorganizowania zaplecza dla służby sanitarno-medycznej. W tym celu, na podwalinach istniejącej wcześniej przy dworcu stacji sanitarno-obyczajowej, powołano do życia Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża. Organizatorami tej instytucji byli dr Wierzejewski, dr Nowakowski oraz dr Cetkowski. Opracowali statut oraz wyznaczyli cele organizacji. Przede wszystkim należało ułatwić powrót z Niemiec jeńcom i internowanym oraz udzielić im po przyjeździe niezbędnej pomocy. Obok dworca urządzono specjalny barak z kuchnią i biurem pośrednictwa pracy. Do pracy przystąpiło tam ok. 80 osób. Rozpoczęto także werbowanie ochotniczek na sanitariuszki, dla których zorganizowano kursy w kilku poznańskich lazaretach (Głównym Szpitalu Wojskowym, Zakładzie Sióstr Elżbietanek, Zakładzie Ortopedycznym im. Gąsiorowskich i Zakładzie Sióstr Miłosierdzia przy placu Bernardyńskim).

Powstanie

Wybuch walk powstańczych w Poznaniu w dniu 27 grudnia 1918 roku spowodował natychmiastowe przystąpienie do akcji wszystkich służb sanitarnych, doskonale przygotowanych do czekającego je zadania. Kierował nimi Wierzejewski. Na ulicach pojawiły się drużyny sanitarne i karetki pogotowia z fachową obsługą. W zaplanowanych wcześniej miejscach utworzono punkty opatrunkowe. Rozpoczęły pracę polskie placówki sanitarne, zorganizowane m.in. w Głównym Szpitalu Fortecznym (przy obecnych ul. Kościuszki i Libelta), gdzie Wierzejewski został naczelnym chirurgiem. PTCK rozpoczęło organizowanie w całym Poznaniu kuchni polowych dla powstańców, a w roku następnym założyło Ognisko dla żołnierza polskiego, Gospodę i Czytelnię.

Wielką zasługą dr Wierzejewskiego było zapobiegnięcie wysłaniu przez Niemców do Głogowa dużych ilości sprzętu i materiałów sanitarnych, magazynowanych w trzech olbrzymich składnicach sanitarnych, zaopatrujących cały ich front wschodni. Z chwilą wybuchu powstania próby wywiezienia zgromadzonych zapasów udało się udaremnić. Powstańcy zatrzymali i zabezpieczyli trzy pociągi załadowane sprzętem sanitarnym. Przejęto też składnice sanitarne.

Ireneusz Wierzejewski uczestniczył w organizowaniu służby medyczno-sanitarnej polskich oddziałów walczących na terenie Wielkopolski i pomagał w tworzeniu drużyn sanitarnych. W rejonach walk wysyłano wozy sanitarne z lekarzami i pielęgniarkami, dostarczano sprzęt, materiały opatrunkowe oraz leki. Tak wyglądało to m.in. w trakcie zdobywania Ławicy, kiedy to osobiście dowodził drużyną.

Ojciec polskiej ortopedii w asyście doktorów Ramaska, Degi i Raszei.
Rysunek satyryczny Kazimierza Jasnocha, także powstańca

Już na początku powstania Wierzejewski został, najpierw nieoficjalnie, szefem Inspektoratu Sanitarnego. Wysoko oceniając jego wysiłki w organizowaniu oraz kierowaniu akcją sanitarną i medyczną Komisariat Naczelnej Rady Ludowej w styczniu 1919 roku oficjalnie mianował go Naczelnym Lekarzem Powstańców Wielkopolskich.

Wierzejewski był głównym organizatorem służby polowej, kierował tworzeniem szpitalnictwa wojskowego i służby sanitarnej trzech dywizji. Wszystko urządzał z energią i rozmachem, budząc podziw współpracowników. Dzięki jego niespożytej energii i talentowi organizatorskiemu sanitarna służba zdrowia w ciągu zaledwie trzech miesięcy przekształciła się w świetnie zorganizowane wojska sanitarne. Za tę działalność oraz za szczególne zasługi w chirurgii w maju 1919 roku Komisariat NRL nadał mu dekretem „na czas posiadania odpowiedniego stanowiska wojskowego” stopień generała podporucznika (generała brygady).

W swoich wysiłkach nie ograniczył się jedynie do działalności na terenie Wielkopolski. Zajął się również przygotowaniem zabezpieczenia sanitarno-medycznego wojsk frontów pomorskiego i wielkopolskiego, których celem była obrona przed spodziewanym atakiem niemieckim i rewindykacja ziem polskich byłego zaboru pruskiego. Organizował ponadto akcje mające na celu niesienie pomocy dla I i III Powstania Śląskiego oraz Lwowa.

W roku 1920 przeniesiono go na front wschodni – został szefem sanitarnym I Armii Wojska Polskiego. Zajmował się organizacją i nadzorem pracy szpitali i punktów sanitarnych. W maju 1920 roku kierował akcją ewakuacyjną podczas odwrotu I Armii z frontu litewsko-białoruskiego. Dwa miesiące później otrzymał urlop zdrowotny. We wrześniu 1920 roku został inspektorem sanitarnym Dowództwa Okręgu Generalnego na Pomorze i Poznań, a rok później, ze względu na pogarszający się coraz bardziej stan zdrowia, został przeniesiony do rezerwy.

Za odwagę i zaangażowanie, którymi wykazał się w trakcie walk niepodległościowych otrzymał m.in. dwukrotnie Krzyż Walecznych.

Rezerwista i senator

Powrócił do pracy w Zakładzie Gąsiorowskich. Rada wydziału lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego powierzyła mu wykłady kliniczne z ortopedii. W kwietniu 1922 Wierzejewski habilitował się, a rok później został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego i kierownika pierwszej i przez długi czas jedynej w Polsce uniwersyteckiej katedry i kliniki ortopedii. W roku 1928 zainicjował utworzenie Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego oraz czasopisma naukowego „Chirurgia Narządów Ruchu i Ortopedia Polska”.

W sposób szczególny interesował się kwestiami dotyczącymi walki z kalectwem. Starał się o to, by wprowadzono ustawową opiekę nad ułomnymi i niepełnosprawnymi. Pisał o tym artykuły, poruszał ten temat na zjazdach chirurgicznych, zwracał się do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Problem, o którym nieustannie mówił, nie był podnoszony wówczas na taką skalę przez nikogo innego. Będąc prekursorem rehabilitacji osób niepełnosprawnych w Polsce, Wierzejewski działał też na rzecz rozwoju wychowania fizycznego, współpracując z istniejącym przy UP jedynym wówczas w Polsce uniwersyteckim Studium Wychowania Fizycznego i prowadząc poradnię sportowo-lekarską.

Cieszył się uznaniem świata medycznego jako wynalazca i konstruktor wielu pomysłowych aparatów ortopedycznych, np. aparatu subluksacyjnego do usuwania nadwichnięć w stawie kolanowym, czy specjalnych zawiasów do protez. Opracował wiele oryginalnych metod chirurgicznych. Kilka z nich przydawało się szczególnie w chirurgii wojskowej, np. operacja wytwórcza kikuta po amputacji, operacja plastyki kciuka oraz operacyjne leczenie uszkodzeń postrzałowych nerwów obwodowych. Niezwykłą pomysłowość Wierzejewskiego doceniało środowisko medyczne – na jego autorytet często powoływano się w światowej literaturze lekarskiej. On sam opublikował ponad 30 prac. Wykształcił wielu uczniów, wśród których znaleźli się m.in. Franciszek Raszeja, Henryk Cetkowski, Michał Grobelski oraz Wiktor Dega.

Wierzejewski zajmował się nie tylko pracą dydaktyczno-naukową. Jako miłośnik muzyki i śpiewu założył Towarzystwo

Śpiewacze „Echo” i przez długie lata był jego prezesem. W 1928 roku wybrano go senatorem, należał do klubu BBWR. Bycie piłsudczykiem w proendeckim Poznaniu było rzadkością, toteż w niektórych kręgach profesorowi zarzucano koniunkturalizm.

Gdzie go wspominać

Ireneusz Wierzejewski zmarł 8 marca 1930 roku w Warszawie nie ukończywszy 49 lat. Pogrzeb był niezwykle uroczysty. Przemówienia żałobne wygłoszono przed gmachem zakładu przy ul. Gąsiorowskich. Po oddaniu honorów wojskowych, przy dźwiękach marsza generalskiego, asystenci umieścili trumnę ze zwłokami profesora na lawecie ciągniętej przez sześć koni. Konduktowi żałobnemu towarzyszyły dwie orkiestry wojskowe oraz chór „Echo”. Uczestnicy uroczystości przeszli ulicami: Marszałka Focha (Głogowską), Mostem Dworcowym, Towarową i zatrzymali się przed Collegium Maius (Zamkiem). Tam mowy żałobne wygłosili rektor UP prof. Stanisław Kasznica oraz prodziekan wydziału lekarskiego dr Stefan Różycki. Stojący na balkonie chór opery poznańskiej wykonał pieśń żałobną. Orszak udał się na cmentarz Świętomarciński przy ul. Bukowskiej, gdzie po przemówieniu kapelana Zakładu Ortopedycznego im. Gąsiorowskich, ks. dr Waleriana Adamskiego, ciało zmarłego złożono do grobu. Pośmiertnie odznaczono Ireneusza Wierzejewskiego Krzyżem Niepodległości.

Szczaćki profesora, przeniesione na cmentarz dębiecki w czasie II wojny światowej, w roku 1962 pochowano ostatecznie na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan na Wzgórzu Św. Wojciecha. Powstałe na bazie zakładu Gąsiorowskich Wielkopolskie Centrum Ortopedii i Chirurgii Urazowej nosi dziś imię swego organizatora, który patronuje także małej uliczce w okolicach cmentarza na Junikowie.

**dr Katarzyna Surdyk
Magdalena Knapowska-Niziołek**

Nasi powstańcy

Uczestnicy walk o wolność Wielkopolski, później związani z Wydziałem Lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego i Akademią Medyczną w Poznaniu.

Jan ADAMSKI (1887-1966) – bakteriolog, lekarz I Pułku Strzelców Wielkopolskich.

Jan ALKIEWICZ (1896-1979) – dermatolog, walczył w centrum Poznania, później pracował w szpitalu powstańczym we Wrześni.

Kazimierz BROSS (1894-1939) – anatomopatolog, walczył pod Nowym Tomyślem i Zbąszyniem, lekarz oddziałów ochotniczych.

Wiktor DEGA (1896-1995) – ortopeda, jeden z „ochroniarzy” I.J. Paderewskiego, walczył w centrum Poznania oraz na Ławicy, później na froncie północnym.

Paweł GANTKOWSKI (1869-1938) – higienista i anestezjolog, jako szef Departamentu Zdrowia Publicznego Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej organizował powstańcze zaplecze medyczno-sanitarne.

Michał GROBELSKI (1889-1971) – chirurg-ortopeda, zastępca szefa sanitarnego wojsk wielkopolskich.

Edward HANKE (1895-1975) – reumatolog, walczył pod Lwówkiem, Nowym Tomyślem i Chrośnicą, lekarz w szpitalach powstańczych w Gołańczy, Kcyni i Szubinie.

Józef JASIŃSKI (1854-1933) – farmaceuta, decernent Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej ds. aptekarskich.

Witold KAPUŚCIŃSKI (1882-1951) – okulista, jako wykładowca na kursach sanitarnych szkolił niższy personel medyczny dla potrzeb powstańczych placówek służby zdrowia.

Adam KARWOWSKI (1873-1933) – dermatolog, oficer sanitarny i naczelnik Wojskowego Szpitala Wenerycznego w Poznaniu.

Leon LAKNER (1884-1962) – stomatolog, brał czynny udział w walkach powstańczych.

Franciszek ŁABENDZIŃSKI (1887-1964) – internista, komendant Wojskowego Szpitala Zakaźnego. W Zakładzie Bakteriologii współpracował z prof. E. Wernickiem, prowadzącym na potrzeby powstania laboratoria bakteriologiczne i chemiczne.

Władysław MAGOWSKI (1890-1961) – okulista, uczestnik walk o Poznań i Ławicę. Podporucznik-lekarz w XV Szpitalu Wojskowym (ss. Elżbietanek). Lekarz i okresowo komendant pociągu sanitarnego nr 73.

Czesław MEISSNER (1879-1950) – prezes poznańskiej Rady Ludowej, w czasie powstania organizował polską administrację i zaopatrzenie, uczestnik berlińskich rozmów na temat rozejmu.

Leon MIECZKOWSKI (1871-1931) – chirurg, naczelny lekarz Okręgowego Szpitala Wojskowego w Poznaniu.

Ignacy NOWAK (1887-1966) – chirurg-ginekolog, organizator punktu opatrunkowego w Poznaniu, lekarz frontowy w okolicach Żnina i Szubina.

Kazimierz NOWAKOWSKI (1879-1952) – chirurg-ortopeda, jeden z założycieli poznańskiego PCK, organizator stacji sanitarnych, głównie na dworcach kolejowych. Wykładowca kursów sanitarnych. Naczelny chirurg Okręgowego Szpitala Wojskowego w Poznaniu, organizator filii szpitalnych, punktów opatrunkowych i tzw. pociągów lazaretowych.

Franciszek ROST (1890-1940) – lekarz powstańczej kompanii wielichowskiej, walczył pod Szubinem, Rynarzewem, Kcynią, Żninem, Rawiczem, Jutrosinem i Miejską Górką.

Archiwum S. i. M. Michałkiewiczów

Członkowie Czerwonego Krzyża na dworcu kolejowym w Poznaniu, luty 1919 r.

Celestyn RYDLEWSKI (1875-1940) – przewodniczący Wydziału Wykonawczego Rady Robotniczej i Żołnierskiej w Poznaniu, lekarz Naczelnej Komendy Straży Ludowej.

Aleksander SCHREIBER (1901-1956) – radiolog, początkowo goniec i telegrafista, walczył pod Kopanicą.

Marian SZENIC (1891-1958) – pediatra, lekarz frontowy pod Zbąszyniem i Gostyniem.

Tadeusz SZULC (1881-1957) – internista, komendant Głównego Szpitala Fortecznego.

Bronisław SZULCZEWSKI (1878-1926) – pediatra, lekarz komendy miasta i pułku garnizonowego w Poznaniu, decernent Naczelnej Rady Ludowej ds. zakładników internowanych.

Ireneusz WIERZEJEWSKI (1881-1930) – ortopeda, inspektor sanitarny wojsk wielkopolskich (patrz str. 4).

Kazimierz WRÓBLEWSKI (1858-1934) – prezes Rady Ludowej w Buku, lekarz frontowy i organizator szpitali wojskowych.

Janusz ZEYLAND (1896-1944) – ftyzjatra, jeden z „ochroniarzy” I.J. Paderewskiego, walczył w centrum Poznania.

Rektor UMP
Prof. dr hab. JACEK WYSOCKI

Opublikowana w „Faktach” lista powstańców-medyków zawiera wiele znanych nazwisk. W opracowaniach biograficznych tych osób, choć nacisk kładzie się na dokonania kliniczne

czy naukowe, nigdy nie pomija się ich uczestnictwa w Powstaniu Wielkopolskim i innych zrywach wolnościowych.

Wśród studentów i pracowników UMP pochodzących z Poznania kult powstania trwa, bo przecież trudno o wielkopolską rodzinę, w której dziadek czy pradziadek nie brał w nim udziału. A jednak istnieje niebezpie-

czeństwo, że ta pamięć zaniknie, skoro nie ma już bezpośrednich świadków tamtych wydarzeń.

Uniwersytet Medyczny zawsze uczestniczy w obchodach kolejnych rocznic wybuchu powstania, organizowanych przez miasto 27 grudnia. Być może należy jednak upamiętnić lekarzy-powstańców także w inny, trwały sposób. Myślę o tablicy, jaka mogłaby zawisnąć w jakimś nowym uniwersyteckim obiekcie. Może w bibliotece?

Ostatnio dużo mówiło się o wychowywaniu młodzieży w toku kształcenia, o wskazywaniu wzorców postępowania. Okazuje się, że nie musimy sięgać daleko. Takie wzorce postaw prospołecznych, patriotycznych, moralnych mamy na wyciągnięcie ręki – w historii własnej uczelni.

Standaryzacja to podstawa

Cztery miesiące przed upływem terminu obowiązywania dotychczasowych regulacji prawnych, normujących kontrolę jakości badań laboratoryjnych, na poznańskim spotkaniu immunologów i patologów rozmawiano m.in. o akredytacji laboratoriów.

W dniach 27-29 listopada br. odbyło się w poznańskim hotelu „Ikar” II Sympozjum „Standaryzacja w Immunologii”, połączone z VI Konferencją „Postępy Immunopatologii w Diagnostyce Klinicznej”, zorganizowane przez Katedrę Immunologii Klinicznej UMP. W spotkaniu uczestniczyło ok. 100 osób z całego kraju. Przybyli głównie realizatorzy Projektu Zamawianego PBZ-KBN-119/P05/2005, a także patolodzy. Gościliśmy troje naukowców z zagranicy. Byli to dr Aurelija Žvirbliene z Wilna, prof. Jacques J.M. van Dongen z Rotterdamu oraz prof. Ulrich Sack z Lipska. Otwarcie obrad uświetnił swoją obecnością i przemową rektor UMP prof. Jacek Wysocki.

To połączone spotkanie immunologów i patologów zdominowały zagadnienia standaryzacji, akredytacji laboratoriów i kontroli jakości badań immunodiagnostycznych. Ze strony polskiej zagadnienia te omówili szczegółowo wybitni znawcy przedmiotu: dr Tomasz Anyszek (CM UJ w Krakowie) i dr Henryk Owczarek, prezes Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych. Tematy te kontynuowali także goście zagraniczni. Prof. Jacques van Dongen przedstawił stworzoną przez siebie sieć czołowych ośrodków europejskich „Euroflow”, doskonalących standaryzację w cytometrii przepływową. Prof. Ulrich Sack omówił kryteria akredytacji laboratoriów obowiązujące

w Niemczech a także obecne wymogi Unii Europejskiej dotyczące tego zagadnienia. Także patolodzy mieli swój udział w prezentacji głównego tematu spotkania, czego wyrazem był wykład prof. Małgorzaty Wągorzkiej-Danilewicz (Łódź) na temat standaryzacji biopsji nerki. Ciekawe prace przedstawione przez patologów dotyczyły między innymi wczesnej diagnostyki raka przełyku (dr B. Ślezak, Wrocław), immunopatologii płuc (dr U. Demkow, Warszawa), diagnostyki immunologicznej pęcherzycy (dr hab. M. Dmochowski, Poznań) i wiele innych.

To wspólne spotkanie immunologów i patologów zaowocowało nawiązaniem wielu kontaktów zarówno naukowych jak i towarzyskich oraz poznaniem niektórych możliwości technicznych obu dziedzin. Niemal wszyscy uczestnicy podkreślali fakt konieczności uzmysłowienia szerokiej rzeszy lekarzy, diagnostów laboratoryjnych a przede wszystkim decydującym służby zdrowia wagi problemu standaryzacji i kontroli jakości badań laboratoryjnych.

Hotel „Ikar” okazał się bardzo dobrym miejscem na takie niemal kameralne spotkanie. Wszyscy uczestnicy byli zakwaterowani w jednym miejscu, a w klimatyzowanej sali obrad znajdowały się wszelkie niezbędne urządzenia audiowizualne. Ponadto w kuluarach dużo miejsca przeznaczono dla sponsorów, którymi byli tym razem Kolegium Medycyny Laboratoryjnej w Polsce, Olympus, Becton Dickinson i Euroimmun. Swoje nowości zaprezentowało też wydawnictwo Elsevier z Wrocławia i Wydawnictwo Naukowe naszego uniwersytetu. Znakomite posiłki zapewniła restauracja hotelowa, w której odbyły się wieczorne kolacje – czas nie tylko dla spotkań towarzyskich, lecz także dla wymiany poglądów i dyskusji związanych z diagnostyką. Doskonałą oprawę muzyczną wieczorów zapewnił „człowiek-orkiestra”, pan Dariusz Łakomy, grający na wielu instrumentach, śpiewający solo i w duecie z towarzyszącą mu solistką.

Wielu uczestników uznało spotkanie za udane i pożyteczne. Było ono ważne nie tylko z powodu kończącego się Projektu Badawczego, ale i ze względu na zbliżający się termin 31 marca 2009, kiedy zaczną obowiązywać nowe regulacje prawne Ministerstwa Zdrowia dotyczące kontroli jakości badań laboratoryjnych.

Katedra Immunologii Klinicznej

Uczestnicy i organizatorzy cieszyli się z dobrej atmosfery spotkania. Od lewej: dr hab. Iwona Mozer-Lisewska, dr hab. Bogumiła Litwińska, dr Aurelija Žvirbliene, prof. Jan Żeromski

prof. Jan Żeromski

Dym jest trucizną

Już po raz dziewiąty na coroczną konferencję zjechali do Poznania specjaliści zajmujący się konsekwencjami zdrowotnymi palenia tytoniu, dotykającymi palacza i jego otoczenie. To jedyne w Polsce cykliczne spotkania, poświęcone tej tematyce.

Zorganizowana przez Laboratorium Badań Środowiskowych Katedry i Zakładu Toksykologii naszej uczelni oraz Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania IX Ogólnopolska Konferencja Naukowa „TYTOŃ A ZDROWIE – Dym jest trucizną” odbyła się w dniach 19-21 listopada 2008 roku.

Honorowy patronat nad konferencją objął prezydent miasta Poznania – Ryszard Grobelny i rektor Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu – prof. Jacek Wysocki. Na uroczyste otwarcie konferencji przybyli prof. Zenon Kokot – prorektor ds. nauki, a także kanclerz naszej uczelni – mgr Bogdan Piondziałek. Swoją obecnością zaszczylił nas również wojewoda wielkopolski – Piotr Florek.

W czasie trwania konferencji – w trzeci czwartek listopada – na świecie po raz 34 obchodzono Dzień Rzucania Palenia

Konferencja „TYTOŃ A ZDROWIE” corocznie odbywa się w Poznaniu i stanowi jedyne ogólnopolskie forum poświęcone tematyce konsekwencji zdrowotnych palenia tytoniu i biernego narażenia na dym. Również w tym roku w spotkaniu wzięli udział goście zagraniczni z Norris Cotton Cancer Center, Dartmouth-Hitchcock Medical Center, Lebanon, USA – prof. James Sargent i z niemieckiego Institut für Therapie- und Gesundheitsforschung in Kilonii – prof. Reiner Hanewinkel. Miejscem obrad była Sala Biała Urzędu Miasta Poznania przy placu Kolegiackim.

Tematyka tegorocznej konferencji obejmowała zróżnicowane problemy zdrowotne wynikające z używania tytoniu. Wykład plenarny na temat „Viewing movie smoking undermines antismoking parenting practices” wygłosił prof. James Sargent. Problematykę szkodliwego wpływu dymu tytoniowego na zdrowie omawiano w czasie sesji plenarnej (19 listopada) i na pięciu sesjach tematycznych – referatowych (20 i 21 listopada). Odbyły się również dwie sesje plakatowe (20 listopada). W drugim dniu konferencji do Dyskusji Okrągłego Stołu zostali zaproszeni eksperci z zakresu uzależnień od alkoholu, narkotyków i tytoniu.

Temat trucia siebie i innych dymem tytoniowym ciągle pozostaje aktualny i wzbudza zainteresowanie coraz większej grupy specjalistów z różnych dziedzin, szczególnie medycznych. Dowodem na to była liczba uczestników listopadowego spotkania, sięgająca 150 osób. Do poruszanych tu tematów będzie można wrócić, dzięki wydanemu w listopadzie Przeglądowi Lekarskiemu (nr 2008/65/10), poświęconemu w całości pracom prezentowanym na IX Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „TYTOŃ A ZDROWIE”.

prof. Ewa Florek
Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego

Talia pomoże odzyskać talię

W Światowym Dniu Otyłości, 24 października, w Poznaniu rozpoczęły się pierwsze Ogólnopolskie Dni Otyłości, podczas których szeroko dyskutowano problemy chorych zmagających się z tą chorobą.

Dwudniowa konferencja odbyła się w centrum Poznania w hotelu Novotel. Jej organizatorami byli: Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Zaburzeń Metabolicznych i Nadciśnienia Tętniczego Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu oraz wydawnictwo Termedia. Zgromadziła ok. 400 lekarzy różnych specjalności, m.in.: diabetologów,

endokrynologów, lekarzy rodzinnych, internistów, kardiologów, hipertensjologów, a także dietetyków i psychologów. Patronat naukowy nad wydarzeniem objęła prof. Danuta Pupek-Musialik – kierownik Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Zaburzeń Metabolicznych i Nadciśnienia Tętniczego w Poznaniu. Podczas „I Ogólnopolskich Dni Otyłości” rozpa-

trywano nowoczesne podejście do problemów chorych z nadmierną masą ciała. Bogaty program naukowy konferencji wypełniły interesujące wykłady, dotyczące m. in. nowości w farmakoterapii otyłości, chorób i powikłań układu sercowo-naczyniowego u osób otyłych, aktualnego i praktycznego spojrzenia na dietoterapię, leczenia bariatrycznego, a także znaczenia postępowania psychologicznego u otyłych chorych. Bardzo dużym uznaniem cieszyły się warsztaty interaktywne „Leczenie otyłości dla profesjonalistów”, prowadzone przez dr Lucynę Ostrowską z Podlaskiego Ośrodka Kardiologii i Leczenia Otyłości UM w Białymstoku, dr Monikę Bąk-Sosnowską z Zakładu Psychologii ŚAM w Katowicach oraz dr Pawła Bogdańskiego z Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Zaburzeń Metabolicznych i Nadciśnienia Tętniczego UMP.

Obrady „I Ogólnopolskich Dni Otyłości” okazały się bardzo owocne. Podczas ich trwania założono Stowarzyszenie Talia, którego celem jest profesjonalne leczenie otyłości. Prezesem stowarzyszenia została prof. Danuta Pupek-Musialik, która od wielu lat w swojej klinice zajmuje się leczeniem otyłości i towarzyszących jej powikłań. Nowopowstałe stowarzyszenie otwarte jest nie tylko dla lekarzy różnych specjalności, którzy w swej praktyce w jakikolwiek sposób stykają się z problematyką nadmiernej masy ciała, ale także dla dietetyków, psychologów oraz fizjoterapeutów.

Jako organizatorzy „I Ogólnopolskich Dni Otyłości” mamy nadzieję, iż zorganizowana przez nas konferencja spełniła oczekiwania licznych uczestników, zarówno pod względem treści naukowych, jak również ze strony organizacyjnej i to-

Wydawnictwo Temedia

Na Ogólnopolskie Dni Otyłości przyjechało ok. 400 lekarzy z całego kraju

warzyskiej, i że zapisze się ona w ich pamięci jako ciepłe i miłe wydarzenie.

Ponadto wierzymy, iż podjęta przez nas inicjatywa będzie miała w przyszłości swój ciąg dalszy i że w przyszłym roku będziemy mogli spotkać się z Państwem na kolejnych Ogólnopolskich Dniach Otyłości.

prof. Danuta Pupek-Musialik

Ostrożnie z tropikiem

Wyjazd do innej strefy klimatycznej może być wielką przyjemnością. Może stać się przekleństwem, gdy zapomnimy o konsultacji z lekarzem specjalistą przed i po podróży.

W dniu 29 września 2008 roku w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym naszego uniwersytetu odbyła się jubileuszowa V Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. „Choroby Tropikalne i Pasożytnicze”.

Konferencję zorganizowała Katedra i Klinika Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych UMP, przy udziale Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego, Sekcji Parazytologii Lekarskiej PTP oraz Oddziału Poznańskiego PTP.

Niech każdy lekarz czuwa

Honorowy patronat nad konferencją objął i zaszczylił ją swoją obecnością rektor UMP prof. Jacek Wysocki. Konferencji patronowali również marszałek województwa wielko-

polskiego Marek Woźniak oraz prezydent miasta Poznania Ryszard Grobelny. Gościem honorowym był prof. Zbigniew Pawłowski, wieloletni kierownik kliniki, ekspert WHO ds. chorób tropikalnych i pasożytniczych, który swój Jubileusz 80-lecia uroczyście obchodził na poprzedniej konferencji zorganizowanej przez katedrę w 2006 roku.

Do udziału i wygłoszenia referatów w trzech sesjach plennarych zaproszono wybitnych wykładowców uniwersyteckich, kierowników katedr i klinik ośrodków akademickich w Polsce, ekspertów w dziedzinie chorób zakaźnych, medycyny tropikalnej, medycyny podróży i zdrowia międzynarodowego, specjalistów w zakresie epidemiologii, parazytologii lekarskiej, wakcynologii, chirurgii, a także przedstawicieli Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz Służby Zdrowia

Sztabu Generalnego Wojska Polskiego. W konferencji wzięło udział około 200 osób z całego kraju.

Konferencja była adresowana do lekarzy medycyny rodzinnej, osób specjalizujących się w chorobach zakaźnych, pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych, studentów medycyny i pracowników ochrony zdrowia zainteresowanych problemami medycznymi krajów strefy międzyzwrotnikowej i subtropikalnej. Wiodące tematy konferencji obejmowały między innymi zagadnienia chorób tropikalnych importowanych z odmiennej strefy klimatyczno-sanitarnej, nowe zagrożenia zdrowotne w ruchu turystycznym, problem kontroli, zwalczania i zapobiegania malarii, szczepienia ochronne wymagane i zalecane w ruchu międzynarodowym, pasożyty przewodu pokarmowego występujące w krajach strefy tropikalnej, zabezpieczenie medyczne podróżujących pacjentów z grup ryzyka oraz choroby zakaźne i pasożytnicze stwierdzane wśród żołnierzy misji pokojowych.

Powitania uczestników i otwarcia konferencji dokonał prof. Jerzy Stefaniak, kierownik Katedry i Kliniki Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych i przewodniczący komitetu naukowego konferencji. Zwrócił uwagę na konieczność uwzględniania w diagnostyce różnicowej niemal każdej specjalności lekarskiej możliwości importowania do kraju chorób tropikalnych i związanego z tym potencjalnego zagrożenia epidemiologicznego. Następnie przedstawiciel prezydenta miasta Poznania zapoznał uczestników konferencji z tematyką 14 Konferencji Klimatycznej ONZ, mającej odbyć się w Poznaniu w dniach 1-12 grudnia 2008 roku i zaprosił do wzięcia w niej udziału.

Zaszczep się przed wyjazdem

Pierwszej sesji naukowej przewodniczyli prof. Jacek Wysocki, prof. Piotr Zaborowski – kierownik Kliniki Chorób Odzwierzęcych i Tropikalnych a zarazem prorektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz prof. Jerzy Stefaniak z UMP.

Prof. Pawłowski w swoim wystąpieniu „Parazytologia kliniczna, medycyna tropikalna i zdrowie międzynarodowe” zwrócił uwagę, iż zmiany polityczne, ekonomiczne i socjalne zachodzące szybko na świecie, wymuszają nowe podejście do ochrony zdrowia, w tym zdrowia międzynarodowego. Pod-

Dyskusja kuluarowa. Stoją od lewej prof. J. Polański, prof. J. Stefaniak, dr hab. J. Gawor i dr W.L. Nahorski.

Stop malaria now!

W dniu poprzedzającym konferencję, 28 września, odbyło się zorganizowane przez Fundację Pomocy Humanitarnej „Redemptoris missio” oraz Katedrę i Klinikę Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych UMP satelitarne sympozjum pt. „Zwalczanie malarii w kraju i na misjach”, adresowane do misjonarzy i misjonek pracujących w krajach klimatu gorącego, pracowników akcji humanitarnych, pielęgniarek, wolontariuszy i sympatyków fundacji, studentów medycyny oraz innych osób zainteresowanych problemami zdrowia na misjach w krajach tropikalnych. Uroczystego otwarcia sympozjum dokonał prof. J. Stefaniak, a w tematykę konferencji wprowadził prof. Z. Pawłowski, jeden z założycieli fundacji.

Prezes fundacji, lek. med. Piotr Zawieja, w bogato ilustrowanej prezentacji przedstawił założenia i cele projektu „Stop malaria now” i zaprosił do aktywnego udziału w międzynarodowym programie zwalczania malarii na świecie. W kolejnym wystąpieniu dr Aleksander Waśniowski przedstawił malarię jako problem globalny, dotyczący corocznie prawie 600 mln ludzi, spośród których najwyższa śmiertelność dotyczy kobiet ciężarnych i dzieci w Afryce Równikowej. Następnie dr hab. Małgorzata Paul z Kliniki Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych UMP, zaprezentowała wybrane choroby pasożytnicze importowane z krajów tropikalnych, które rozpoznano i leczono w ośrodku poznańskim. Lek. med. Karolina Mrówka, moderator sympozjum, przedstawiła najczęstsze przyczyny hospitalizacji w poznańskiej klinice misjonarzy wracających z krajów strefy tropikalnej. Sympozjum zakończyła projekcja filmu pt. „Operacja Bangassou”. Dotyczył on akcji przeprowadzonej w Republice Centralnej Afryki przez chirurgów z Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej UMP. Ciekawy komentarz dr Wiktora Meissnera wzbudził żywą dyskusję kontynuowaną w kularach.

lek. med. Karolina Mrówka

kreślił, że medycyny tropikalnej i problemów zdrowia międzynarodowego przez wiele lat nie doceniano w naszym kraju. Aby wyrównać te braki, należałoby wzmocnić zajmujące się tymi kwestiami ośrodki akademickie, poszerzyć ich programy nauczania na przeddyplomowych studiach medycznych oraz zwiększyć liczbę kursów podyplomowych, także dla pracowników laboratoriów medycznych (rozpoznawanie malarii) i epidemiologów. Prowadzona w ośrodku poznańskim szeroko zakrojona akcja „Stop Malaria” może służyć za przykład właściwej i koniecznej edukacji społecznej.

Prof. Wysocki w swoim referacie „Szczepienia wymagane i zalecane w ruchu międzynarodowym” zwrócił uwagę na istotną rolę szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych nabywanych w krajach odmiennej strefy klimatyczno-sanitarnej, w zależności od rejonu świata i warunków podróży tropikalnej. Podkreślił konieczność właściwego doboru szczepień profilaktycznych dla osób wyjeżdżających do wybranych obszarów strefy tropikalnej, zgodnie z aktualnymi wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia.

Z kolei z wystąpienia prof. Stefaniaka uczestnicy konferencji dowiedzieli się, iż około 50 mln turystów rocznie podróżuje z krajów rozwiniętych do krajów strefy gorącej. Aż 20-50% spośród nich zapada na tzw. biegunkę podróżnych już w ciągu dwóch pierwszych tygodni pobytu w tropiku. Większość chorób inwazyjnych może przebiegać bezobjawowo lub skąpoobjawowo. Może także manifestować się klinicznie po upływie kilku miesięcy, a nawet lat po powrocie z tropiku. Profesor podkreślił celowość przeprowadzania badań kontrolnych (lekarskich i laboratoryjnych) w kierunku zakażeń i zarażeń przewodu pokarmowego w ośrodkach posiadających doświadczenie diagnostyczne i kliniczne w tym zakresie, każdorazowo po powrocie z krajów strefy międzyzwrotnikowej.

Od toksoplazmozy do włośnicy

Drugiej sesji naukowej przewodniczyli prof. Zbigniew Pawłowski, prof. Józef Knap z Głównego Inspektoratu Sanitarnego w Warszawie, ordynator Zakładu Higieny i Parazytologii Środowiska Instytutu Medycyny Wsi w Lublinie oraz prof. Jerzy Polański – kierownik II Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Onkologicznej, dziekan II Wydziału Lekarskiego WUM.

W tej sesji prof. Zaborowski w swoim wystąpieniu „Toksoplazmoza. Stara choroba o nowym obliczu” zwrócił uwagę na kosmopolityczność występowania tego pierwotniaka, rozprzestrzenienie się jego rezerwuarów oraz odporności oocyst na niekorzystne warunki zewnętrzne, co stanowi istotne zagrożenie epidemiologiczne dla populacji. Toksoplazmoza objawowa, przebiegająca z zajęciem np. układu nerwowego, w tym oczu, oraz ryzyko zarażenia kobiet w ciąży i płodu stanowi ciągle trudne wyzwanie dla lekarzy wielu specjalności klinicznych.

Prof. Polański przedstawił nowoczesne metody radykalnego i paliatywnego leczenia chirurgicznego alweokokozy wątroby w oparciu o materiał własny kliniki, z uwzględnieniem wskazań do przeszczepów wątroby w przebiegu tej inwazji pasożytniczej.

Państwową Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu reprezentowała pani inspektor J. Kuczma-Napierała, która przedstawiła dane dotyczące zachorowania

Maciej Stojek

Prezentacja plakatów

na włośnicę w Polsce w latach 2002-2007. Spośród 10 zarejestrowanych ognisk włośnicy, w 8 ogniskach źródłem zarażenia były surowe, wędzone wędliny wyprodukowane w warunkach domowych z mięsa dzika, a w pozostałych dwóch – wyroby pochodzące ze sklepu.

Z punktu widzenia żołnierza

Trzeciej sesji naukowej, w czasie której ogłoszono 4 referaty, przewodniczyli prof. Andrzej Gładysz – kierownik Katedry i Kliniki Chorób Zakaźnych, Chorób Wątroby i Nabytych Niedoborów Odpornościowych Akademii Medycznej we Wrocławiu, komandor dr Andrzej Zabielski – Szef Oddziału Profilaktyki i Leczenia Zarządu Służby Zdrowia Sztabu Generalnego Wojska Polskiego z Warszawy oraz dr W. L. Nahorski – kierownik Kliniki Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych Międzywydziałowego Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej Akademii Medycznej w Gdańsku.

Sesję otworzył prof. Gładysz, który w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na nowo pojawiające się oraz dawno już zapomniane czynniki etiologiczne chorób zakaźnych. Mogą one stanowić potencjalne zagrożenie epidemiologiczne dla osób podróżujących do krajów strefy tropikalnej. Profesor podkreślił, że istnieje realna groźba wystąpienia ryzyka związanego z importowaniem do kraju np. wysoce zakaźnych wirusowych gorączek krwotocznych i stąd konieczność utrzymania w gotowości wyznaczonych dla kraju referencyjnych ośrodków diagnostycznych i klinicznych o najwyższym stopniu zabezpieczenia przeciwepidemicznego.

W kolejnym referacie kmdr Zabielski przedstawił najnowsze wyniki badań dotyczące zachorowalności i urazowości wśród żołnierzy Wielonarodowej Dywizji w Strefie Środkowo-Południowej w Iraku, hospitalizowanych w Polskim Szpitalu Polowym. Analizę epidemiologiczną oparto na dokumentacji medycznej pacjentów różnych narodowości, leczonych zachowawczo i operacyjnie w okresie VIII 2005 – X 2006. Główną przyczyną leczenia szpitalnego były obrażenia ciała powstałe na skutek urazów bojowych i niebojowych. Do najczęściej leczonych jednostek chorobowych u żołnierzy polskich należały ostre nieżyty żołądkowo-jelitowe, rany postrzałowe/odłamkowe i złamania. Komandor Zabielski zwrócił uwagę na to, iż zagrożeniem dla zdrowia żołnierzy w czasie operacji w rejonach tropikalnych jest nie tylko działanie w „półwojennym” stanie zawieszenia broni, ale także stres

psychiczny, wynikający z przebywania z dala od kraju i bliskich, kontakt z ludnością tubylczą o odmiennym poziomie cywilizacyjnym i kulturowym oraz obciążenie powodowane wpływem wysokiej temperatury.

W referacie „Malaria. Problemy diagnostyczne i terapeutyczne”, dr Nahorski z ośrodka tropikalnego w Gdyni przedstawił trudności w rozpoznawaniu i leczeniu zimnicy w Polsce. W ostatnich latach poważnym zagrożeniem chorobotwórczym dla ludzi jest zarodziec malarii *P. knowlesi* (pochodzący od małp, a morfologicznie zbliżony do zarodźca *P. malariae*), mogący wywoływać ciężki przebieg kliniczny tej choroby. Gwałtownie rozwijająca się lekooporność zarodźców na szeroko stosowane na świecie leki przeciwmalaryczne powoduje, iż w leczeniu coraz częściej należy jednocześnie podawać kilka preparatów pierwotniakobójczych, aby uzyskać skuteczną eradykację pasożytów z organizmu zarażonego człowieka.

Trzecią sesję zakończył referat dr hab. Małgorzaty Paul z UMP na temat wzrastającej częstości importowania do kraju zarażeń przewodu pokarmowego wywoływanych przez pełzaka czerwonki. Docent Paul przedstawiła wyniki przygotowanej przez zespół katedry pracy dotyczącej analizy immunoenzymatycznej adhezyny (pektyny galaktozowej), powierzchniowego białka swoistego dla patogennych szczepów *E. histolytica*. Zaprezentowane wyniki badań okazały się cenną metodą diagnostyczną dla różnicowania chorobotwórczych form pierwotniaków jelitowych.

Wróćcie za dwa lata

Doc. Paul prowadziła też dyskusję na temat prezentacji plakatowych. Z uwagi na zastosowanie nowatorskich metod w rozpoznawaniu oraz leczeniu rodzimych i egzotycznych chorób pasożytniczych, wyróżniła trzy doniesienia zjazdowe: plakat pt. „Wieloośrodkowa weryfikacja rozpoznania echinokokozy człowieka – znaczenie badań morfologicznych” (L. Chomicz, A. Szubert, J. Polański, W.L. Nahorski, J. Stefaniak, P. Myjak, D. Młocicki i G. Olędzka), który powstał na drodze współpracy ośrodków uniwersyteckich w Warszawie, Gdańsku i Poznaniu, poster pt. „Nowe kierunki w leczeniu zimnicy w Papui-Nowej Gwinei” autorstwa N. Rehlisa i J. Stefaniaka z Katedry i Kliniki Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych UMP, współpracujących z regionalnym ośrodkiem Światowej Organizacji Zdrowia w Port Moresby w Papui-Nowej Gwinei, a także plakat pt. „Badania porównawcze nad aktywnością przeciw-*Pentatrachomonas hominis* nowo-syntetyzowanych pochodnych benzimidazolowych i metronidazolu” autorstwa L. Chomicz i współpracowników z ośrodka warszawskiego.

W podsumowaniu konferencji, profesor J. Stefaniak podziękował wszystkim wykładowcom za niezwykle interesujące, ciekawe i bogato ilustrowane referaty, a wszystkim uczestnikom spotkania za aktywny udział i merytoryczną dyskusję zarówno w czasie obrad jak i w kuluarach. Dodatkowo zwrócił się do uczestniczących w konferencji lekarzy różnych specjalności z prośbą o kontynuowanie współpracy z Katedrą i Kliniką Chorób Tropikalnych w Poznaniu każdorazowo w przypadkach trudnych diagnostycznie i klinicznie, i zaprosił na kolejną konferencję w 2010 roku.

prof. Jerzy Stefaniak
dr Elżbieta Kacprzak

Medycyna w górach wysokich

29 września w godzinach popołudniowych odbyła się sesja satelitarna o tematyce wysokogórskiej, podczas której poruszono problemy medyczne wypraw w góry wysokie. Swoje doświadczenia przedstawiali sławni polscy wspinacze, doktorzy nauk chemicznych Piotr Pustelnik i Piotr Morawski, uczestnicy i kierownicy wielu wypraw himalajskich, oraz lekarze wypraw wysokogórskich dr Tomasz Banasiewicz, pracownik naukowy UMP, specjalista chirurg, i dr Aleksander Waśniowski z Katedry i Kliniki Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych. Sesję prowadzili Piotr Pustelnik i Aleksander Waśniowski.

Tę część konferencji kierowano do wszystkich osób interesujących się aspektami medycznymi sportów ekstremalnych, w szczególności wspinaczki wysokogórskiej, tak letniej jak i zimowej. Na wstępie omawiano problemy przygotowania do podróży w rejony gór wysokich, organizacji wypraw wysokogórskich, a także najczęstszych komplikacji zdrowotnych, dotyczących wspinaczy przekraczających granicę „strefy śmierci”. Z wielkim humorem przedstawił je z punktu widzenia kierownika wyprawy dr Piotr Pustelnik, zdobywca 13 ośmiotysięczników.

Kolejny referat, wygłoszony przez dr Piotra Morawskiego, wiceprezesa Polskiego Związku Alpinizmu, zdobywcę 6 ośmiotysięczników (w tym Shisha Pangma zimą), dotyczył specyficznych zagrożeń wspinaczki w warunkach zimowych, będącej od lat domeną polskich himalaistów. Prezentacje multimedialne, okraszone bogatym, unikatowym materiałem ikonograficznym spotkały się z entuzjastycznym przyjęciem audytorium, złożonego z lekarzy, studentów medycyny oraz miłośników gór, które pomimo późnej pory dość licznie zapełniło salę konferencyjną i aktywnie brało udział w dyskusji.

Po krótkiej przerwie, w drugiej części sesji, dr Tomasz Banasiewicz i dr Aleksander Waśniowski przedstawili aspekty zdrowotne przebywania na dużych wysokościach, a w szczególności patogenезę, symptomatologię i leczenie choroby wysokogórskiej oraz obrażeń spowodowanych zimnem. Dr Tomasz Banasiewicz zaprezentował metodologię swoich badań naukowych prowadzonych podczas ekspedycji wysokogórskich. Sesję zakończono interesującą dyskusją, dotyczącą fizjologii, medycyny sportu i podróży.

dr Aleksander Waśniowski

Piotr Pustelnik

Anapurna

Światowy standard

Od pół roku działa pierwszy poznański gabinet terapii biologicznej. Otwarto go w ramach międzynarodowej konferencji, inaugurującej ogólnopolski program wspierania terapii biologicznej.

W dniach 20-21 czerwca 2008 roku w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, odbyła się Międzynarodowa Konferencja Interdyscyplinarna „Leki biologiczne – nowa era w terapii”. W komitecie naukowym konferencji zasiadali prof. Zygmunt Adamski, prof. Krzysztof Linke oraz prof. Włodzimierz Samborski. Sympozjum zorganizowały wspólnie Zakład Mikologii Lekarskiej i Dermatologii, Katedra i Klinika Gastroenterologii, Żywienia Człowieka i Chorób Wewnętrznych oraz Katedra i Klinika Fizjoterapii, Reumatologii i Rehabilitacji. Konferencja została zorganizowana dzięki grantowi edukacyjnemu firmy Schering-Plough. Zaproszono na nią wielu znakomitych gości z kraju i zagranicy, specjalistów w dziedzinach dermatologii, reumatologii oraz gastroenterologii.

Program wspierania terapii biologicznej

W ramach konferencji, 20 czerwca 2008 zaingerowano w Poznaniu Ogólnopolski Program Wspierania Terapii Biologicznej (OPETB). Program został stworzony z myślą o poprawie komfortu terapii oraz jakości życia pacjentów otrzymujących leki biologiczne. Są to osoby cierpiące z powodu łuszczycowego zapalenia stawów, łuszczycy, reumatoidalnego zapalenia stawów, zeszytniającego zapalenia stawów kręgosłupa, choroby Leśniowskiego-Crohna czy wrzodziejącego zapalenia jelita grubego. Założeniem programu jest pomoc chorym w zwiększeniu dostępności leczenia, poprzez akcję informacyjną skierowaną do lekarzy oraz płatnika (Narodowy Fundusz Zdrowia), jak również do władz odpowiedzialnych za służbę zdrowia, we współpracy z konsultantami krajowymi i wojewódzkimi. W ciągu najbliższego roku program będzie wspierał tworzenie kilkudziesięciu gabinetów terapii biologicznej na terenie całego kraju. Przewidywane są też dyscyplinarne oraz interdyscyplinarne warsztaty dla lekarzy i pielęgniarek pracujących w takich gabinetach.

20 czerwca 2008, w ramach programu, na Oddziale Chorób Skóry Szpitala Wojewódzkiego przy ul. Juraszów 7/19 oddano do użytku pierwszy w Poznaniu gabinet terapii biologicznej. Tego samego dnia w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym UMP, również na podstawie grantu edukacyjnego firmy Schering-Plough, odbyło się posiedzenie Rady Programowej Ogólnopolskiego Programu Wspierania Terapii Biologicznej. Członkami rady są wybitni specjaliści z zakresu dermatologii, gastroenterologii, pediatrii, reumatologii i pielęgniarstwa. Opiekę merytoryczną nad programem pełnić będą: prof. Zygmunt Adamski, prof. Andrzej Kaszuba, prof. Roman Tomecki, prof. Anna Filipowicz-Sosnowska, prof. Jan Łącki, dr Magdalena Pawlik, dr Jarosław Kierkuś i dr n. biol. Grażyna Kruk-Kupiec. Ponadto program uzyskał merytoryczne wsparcie cenionego psychologa Jacka Santorskiego, który wygłosił bardzo interesujący wykład.

Zakład Mikologii Lekarskiej i Dermatologii

Międzynarodowa konferencja na temat leków biologicznych odbyła się w CKD

Wykłady, prezentacje, dyskusje

O godzinie 16.00 nastąpiło uroczyste otwarcie konferencji „Leki biologiczne – nowa era w terapii”. Pierwszy wykład w sesji plenarnej „Leki biologiczne – nowa jakość w terapii” wygłosił prof. Krzysztof Linke. Następnie immunologiczne podstawy zastosowania leków biologicznych w dermatologii, gastroenterologii i reumatologii przedstawili prof. Lidia Rudnicka, prof. Krzysztof Linke i prof. Jan Łącki. Tego samego dnia, drugiej sesji plenarnej, referaty dotyczące zastosowania leków biologicznych w różnych dziedzinach medycyny wygłosili: prof. Elizabeth Riedl z Austrii, dr Adam Reich oraz dr hab. Mariusz Puszczewicz.

W drugim dniu konferencji, 21 czerwca, wygłoszono wiele wykładów dotyczących doświadczeń klinicznych z zastosowaniem leków biologicznych wraz z prezentacją przypadków. Referowali m.in.: prof. Milan Lukas z Czech, prof. Zygmunt Adamski, prof. Marek Brzosko, prof. Włodzimierz Samborski, dr Edyta Zagórowicz, dr Małgorzata Śladek. Trzecią sesję plenarną zakończyła „dyskusja okrągłego stołu”, która dotyczyła trudności diagnostycznych, wyboru opcji terapeutycznych czy błędów w postępowaniu w przypadku stosowania leków biologicznych.

Ostatnia sesja, z udziałem przedstawicieli Narodowego Funduszu Zdrowia, poruszała zagadnienia farmakoekonomiczne, związane z terapią biologiczną w różnych krajach europejskich, w tym w Polsce. Konferencja zakończyła się dyskusją. Z pewnością będziemy ją kontynuować podczas kolejnego spotkania dotyczącego terapii lekami biologicznymi. Jest to ważne i aktualne zagadnienie we współczesnej medycynie. Terapii biologiczna staje się standardem na świecie, a w Polsce nie jest jeszcze szeroko dostępna.

lek. med. Anna Neneman

Jak nieść ulgę cierpiącym?

Katedra i Klinika Medycyny Paliatywnej i Hospicjum Palium nawiązują współpracę z Akademią Medycyny Paliatywnej i Kliniką Onkologii i Hematologii Uniwersytetu w Bolonii. Po październikowym spotkaniu w naszym mieście, w listopadzie prof. Jacek Łuczak gościł u prof. Guido Biasco.

6 października 2008 roku w Katedrze i Klinice Medycyny Paliatywnej Hospicjum Palium odbyło się spotkanie poświęcone nawiązaniu współpracy w zakresie edukacji przed- i podyplomowej pomiędzy najstarszą uczelnią akademicką na świecie, której początki sięgają X wieku – Uniwersytetem w Bolonii a Uniwersytetem Medycznym w Poznaniu. Gościem honorowym spotkania był profesor Guido Biasco, ordynator oddziału onkologii klinicznej i hematologii w bolońskiej poliklinice uniwersyteckiej Sant` Orsola oraz kierownik naukowy nowatorskiego w skali Włoch programu szkolenia podyplomowego w zakresie opieki paliatywnej, realizowanego przez Academia delle Scienze di Medicina Palliativa oraz Università di Bologna.

W spotkaniu udział wzięli: prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. Zenon J. Kokot, pełnomocnik ds. zarządzania jakością dr Halina Bogusz, przedstawiciel działu współpracy z zagranicą i integracji europejskiej mgr Ewa Kaniewska-Filipiak oraz pracownicy Katedry i Kliniki Medycyny Paliatywnej i Hospicjum Palium.

Poznań pro-paliatywny

Prof. Jacek Łuczak, ordynator Hospicjum Palium i przewodniczący Stowarzyszenia Rozwijania Opieki Paliatywnej

Profesorowie: Biasco, Łuczak i Kokot w czasie rozmów o współpracy

w Krajach Europy Środkowo-Wschodniej (Eastern and Central Europe Palliative Care Task Force ECEPT) i dr Aleksandra Kotlińska-Lemieszek, p.o. kierownik Katedry i Kliniki Medycyny Paliatywnej, przedstawili historię poznańskiej Katedry i Kliniki Medycyny Paliatywnej, Hospicjum Palium oraz rolę pełnioną przez stowarzyszenie ECEPT.

Utworzenie w Poznaniu przy wsparciu rektora ówczesnej AM prof. Antoniego Pruszewicza pierwszej w Europie Kliniki Opieki Paliatywnej umożliwiło prowadzenie działalności edukacyjnej i naukowej w nowej dyscyplinie medycznej – medycynie paliatywnej. Przedmiot „opieka paliatywna” został wprowadzony do programu obowiązkowego nauczania studentów w 1991 roku, początkowo w tygodniowym bloku 25-godzinny dla studentów VI roku Wydziału Lekarskiego, stopniowo poszerzany do 50 godzin (doszedł blok 25-godzinny na V roku). Program szkolenia jest realizowany w formie seminariów i warsztatów oraz zajęć praktycznych w oparciu o oddział medycyny paliatywnej i poradnie specjalistyczne, a także na trzech godzinach wykładów na III roku. Obecnie w zajęciach uczestniczą studenci Wydziału Lekarskiego I i II (w tym studenci anglojęzyczni) oraz Wydziału Nauk o Zdrowiu (kierunek pielęgniarstwo i fizjoterapia), jak również w zmniejszonym wymiarze godzin studenci fizyki medycznej, optometrii oraz Katedry Psychologii.

W Katedrze i Klinice Medycyny Paliatywnej na bazie Hospicjum Palium SK Przemienienia Pańskiego prowadzone są również liczne szkolenia podyplomowe (indywidualne i grupowe) dla lekarzy-stażystów specjalizujących się w medycynie rodzinnej oraz pulmonologii, lekarzy przygotowujących się do pracy w jednostkach opieki paliatywnej oraz specjalizujących się w medycynie paliatywnej. Polska wprowadziła tę specjalizację lekarską w roku 1999 jako trzeci kraj europejski, po Wielkiej Brytanii i Irlandii.

Poznańska Katedra i Klinika Medycyny Paliatywnej jako jedyny ośrodek w Europie wschodniej uzyskała wraz z Katedrą i Kliniką Onkologii zaszczytny certyfikat ESMO (European Society for Medical Oncology) na lata 2008-2010 Designated center of integrated Oncology and Palliative Care.

Czym jest ECEPT

ECEPT utworzony został w Genewie w 1999 roku jako międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwijania Opieki Paliatywnej, ukierunkowane na pomoc w rozwiązywaniu problemów organizacyjnych oraz prowadzenie szkolenia w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, wspieranie inicjatyw i prowadzenie edukacji, uwzględniające założenia przedstawione w Poznańskiej Deklaracji. Dokument ten uchwalili przedstawiciele

Katedra i Klinika Medycyny Paliatywnej

Wnętrze hospicjum Maria Teresa Chiantore Seràgnoli w Bolonii

kilkunastu krajów Europy Środkowo-Wschodniej – uczestnicy kursu doskonalącego zorganizowanego w 1998 roku przez poznańską Katedrę i Klinikę Medycyny Paliatywnej AM w Poznaniu wspólnie z oksfordzkim Ośrodkiem Opieki Paliatywnej współpracującym z WHO. Deklaracja oceniała aktualną sytuację w zakresie leczenia bólu i opieki paliatywnej i hospicyjnej, wskazując na rażące zaniedbania w zakresie leczenia bólu nowotworowego i nie spełnianie zaleceń WHO, braki w zakresie morfiny, szczególnie w postaci doustnej, restrykcyjne przepisy ograniczające jej dostępność, brak regulacji prawnych niezbędnych dla organizowania ośrodków opieki paliatywnej i hospicyjnej oraz niedostępność szkolenia przed- i podyplomowego oraz szeroko prowadzonej edukacji społeczeństwa. W deklaracji podkreślono konieczność podjęcia działań wspomagających rozwój opieki paliatywnej i poprawę leczenia bólu nowotworowego.

Rozpoczęta w 1994 roku realizacja w szerszym zakresie programu wspierania i kształcenia animatorów opieki paliatywnej i hospicyjnej (głównie lekarzy) stała się możliwa od 2001 roku dzięki środkom otrzymanym z New York Open Institute, przeznaczonym na zaopatrzenie Katedry i Kliniki Medycyny Paliatywnej w wyposażenie niezbędne do prowadzenia edukacji oraz na indywidualne stypendia dla kursantów. Od tego czasu z indywidualnych dwu- i trzytygodniowych szkoleń teoretycznych i praktycznych skorzystało ponad 70 osób z 16 krajów. Szkolenia odbywały się w oparciu o oddział stacjonarny, ośrodek opieki dziennej im. Joanny Drażby, Hospicjum Dobre oraz poradnie specjalistyczne Hospicjum Palium. Kursanci pochodzili głównie z Europy Środkowo-Wschodniej (najwięcej z Litwy), ale także z Grecji, Portugalii, Holandii, Kazachstanu, Kirgistanu, Tadżykistanu oraz z Indii. Wkrótce przyjedzie pielęgniarka z Chin oraz lekarze z Ukrainy. Informacje o szkoleniach są zamieszczane na stronie internetowej Stowarzyszenia www.oncology.am.poznan.pl/ecept.

Wizyta i rewizyta

Profesor Biasco skorzystał z noclegu w hotelu hospicyjnym i podczas pobytu z dużym zainteresowaniem przyglądał się organizacji opieki paliatywnej w Hospicjum Palium. Złożył wizyty

w poradniach leczenia bólu, leczenia obrzęku limfaticznego, poradni leczenia ran, oddziale opieki dziennej im. Joanny Drażby oraz zapoznał się ze skomplikowanymi, trudnymi do leczenia przypadkami pacjentów Oddziału Medycyny Paliatywnej.

Kolejnym krokiem w rozwoju stałej współpracy była wizyta prof. Łuczaka w Bolonii w dniach 25-29 listopada. Na zaproszenie prof. Biasco na uniwersytecie bolońskim prof. Łuczak wygłosił wykład na temat organizacji opieki paliatywnej i hospicyjnej w Polsce, z uwzględnieniem poznańskich doświadczeń organizacyjnych i edukacyjnych oraz na temat działalności ECEPT.

Celem wizyty prof. Jacka Łuczaka, wyznaczonego przez prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą UMP prof. dr hab. Zenon J. Kokota do nawiązania współpracy z uniwersytetem w Bolonii, było zapoznanie się z dwustopniowym programem szkolenia pielęgniarek i lekarzy, uzyskujących stopień magistra z zakresu opieki paliatywnej. Realizowany od 2006 roku dwuletni program teoretycznego i praktycznego szkolenia nosi nazwę „Master in Organizzazione, Gestione e Assistenza in Hospice Residenziale e in Hospice Domiciliare” i składa się odpowiednio z 440 i 550 godzin zajęć teoretycznych i praktycznych. 28 listopada prof. Łuczak uczestniczył w obronach prac magisterskich i uroczystościach wręczania dyplomów magistrów I edycji tego programu. W ramach dyplomatorium profesor Łuczak zapoznał się z działalnością 30-lóżkowego Hospicjum Maria Teresa Chiantore Seràgnoli w Bolonii, wygłosił 60-minutowy wykład zatytułowany „Polish experiences in palliative care” dla magistrów i profesorów uniwersytetu oraz pracowników i fundatorów hospicjum, otrzymał też medal ufundowany przez Accademia delle Scienze di Medicina Palliativa.

Szkolenie w czterech krajach

W rozmowach roboczych, w których uczestniczyli prof. Guido Biasco reprezentujący rektora Uniwersytetu w Bolonii, pani Isabella Seràgnoli, fundatorka Hospicjum i Fundacji realizującej program edukacji w opiece paliatywnej, oraz prof. Jacek Łuczak, podjęto wstępne uzgodnienia dotyczące współpracy w zakresie wspólnej realizacji programu dla lekarzy „International Master in Palliative Care”. W ramach współpracy czterech uniwersytetów medycznych (Bologna, Budapeszt, Braşów, Poznań), studenci odbywaliby na każdym z nich cząstkowe szkolenia teoretyczne i praktyczne w opiece paliatywnej w języku angielskim, odpowiadające 25-30 % zawartości całego programu. Profesor Biasco przekazał profesorowi Łuczakowi projekt wstępnej umowy o współpracy, który będzie przedstawiony Prorektorowi.

Mamy nadzieję, że tak pomyślnie rozpoczynająca się współpraca zaowocuje w przyszłości poprawą edukacji w skali międzynarodowej, wymianą studentów, wspólnym szkoleniem podyplomowym pielęgniarek i lekarzy oraz posłuży wspólnie prowadzonym badaniom naukowym, w czym istotną rolę będzie spełniać Katedra i Klinika Medycyny Paliatywnej UMP, Hospicjum Palium SK Przemienienia Pańskiego oraz Stowarzyszenie ECEPT.

dr Aleksandra Kotlińska – Lemieszek
prof. Jacek Łuczak

Grodzieńskie refleksje

Pierwszą część wspomnień z pobytu na Białorusi z okazji pięćdziesięciolecia współpracującego z naszą uczelnią Uniwersytetu Medycznego w Grodnie, prezentuje prof. SŁAWÓJ KUCHARSKI.

Wchodziłem w skład oficjalnej delegacji Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu na uroczystości obchodów 50-lecia Uniwersytetu Medycznego w Grodnie. Członkami delegacji byli także: prof. Zenon Kokot, farmaceuta, prorektor UMP; prof. Irena Matławska, farmaceutka, pełnomocnik rektora UMP ds. współpracy z UMG; mgr fil. pol. Grażyna Kucharska. Ogółem było nas z Poznania czworo. Z Polski byli jeszcze uczeni z Białegostoku: rektor UM oraz profesor-kardiolog z tej uczelni. Mój udział był uzasadniony piastowaniem przed emeryturą (na którą przeszedłem w roku 2000) funkcji obecnie pełnionej przez prof. Matławską oraz posiadaniem tytułu doktora honoris causa UMG (2000 r.). Udział w delegacji oraz powyższe powody upoważniają mnie do podzielenia się tytułowymi refleksjami.

Jak to się zaczęło

Współpraca między uczelniami zapoczątkowana została w roku 1994 we Wrocławiu na Zjeździe Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, w którym uczestniczyłem tak samo jak dr Eugeniusz M. Tiszczenko z Instytutu Medycznego (dziś UM) w Grodnie. We Wrocławiu poznaliśmy się i zaprzyjaźniliśmy. Po osobistym i nieformalnym kontakcie, w 1995 r. zainaugurowano oficjalną współpracę obu uczelni. Trwa ona do dziś i stale twórczo rozwija się ku pożytkowi obopólnemu. Polega przede wszystkim na wakacyjnej wymianie 10-osobowych grup studenckich (plus opiekun) celem odbycia praktyk klinicznych oraz poznawania historii i teraźniejszości Grodna i Poznania, Polski i Białorusi. Ponieważ UMG nie posiada Wydziału Farmacji, rozszerzono współpracę na Uniwersytet Medyczny w Witebsku, ten wydział mający. Tak więc od kilku lat również białoruscy studenci farmacji odbywają praktyki

wakacyjne w aptekach Poznania, a poznańscy słuchacze farmacji jeżdżą do historycznego Witebska, grodu nad Zachodnią Dźwiną. Niezależnie od tego odbywa się wymiana pracowników naukowych między tymi trzema uniwersytetami medycznymi. Oto przykład najnowszy: w niedzielę (sic!) 20.X.2008 r. słynny polski laryngolog Henryk Skarzyński przeprowadził kilka operacji pokazowych likwidacji głuchoty u dzieci w klinice laryngologicznej UM w Grodnie. Kieruje nią prof. Oleg Chorow, który był kilkakrotnie na stażach i wymianie doświadczeń w takiejże klinice w Poznaniu, nawiązując kontakty z polskimi klinicystami. O współpracy UMG z zagranicą może świadczyć też galeria podobizn doktorów *honoris causa* tej uczelni, umiejscowiona w prestiżowym miejscu – naprzeciw rektoratu. Figurują na niej Polacy: profesorowie Leszek Paradowski (AM Wrocław), Ryszard Gryglewski (CM UJ Kraków), Kazimierz Imieliński (CMKP Warszawa), Zbigniew Puchalski (AM Białystok), Sławój Kucharski (AM Poznań), a także Hubert Heckhausen (Niemcy), W. Koziawkin (Ukraina). Jest również kilka osób z Białorusi, wśród nich Metropolita Miński i Słucki Filaret – głowa kościoła prawosławnego.

Jubileusz 50-lecia UMG (Instytut Medyczny w Grodnie powołano decyzją Rady Ministrów Białorusi z dnia 9 sierpnia 1958 roku) wplótł się w obchody 880-lecia Grodna (1128-2008). Nie byłem w tym mieście od 20 października 2000 roku, czyli od dnia wręczenia mi doktoratu honorowego UMG. Nie mogłem, po ośmiu latach, poznać grodu nad Niemnem. Tak bardzo wypiękniał i unowocześnił się. Zabytkowe obiekty, kościoły, cerkwie i synagoga zostały odnowione. To właśnie uwypukliło, uwydatniło detale architektoniczne, dotychczas mało widoczne w szarzyźnie barw, zniszczonych tynkach i zabytkowych fragmentach wystroju fasad. Gród nad Niemnem wzbogacił się o zmodernizowany, właściwie nowy most łączący sprawnie lewo- i prawobrzeżną część miasta (dzielnice te nazywają się po staremu – Październikowa i Leninowska). Mimo wielu nowoczesnych arterii, obok ulic i uliczek staromiejskich, miasto jest przepelnione autami wszystkich możliwych światowych marek i roczników. Tak jak u nas: stare wozy obok najnowszych, bardzo drogich wozów. Sklepy pełne towarów rodzimego i obcego pochodzenia. Tak samo apteki: bogate w leki swoje i zagraniczne, niestety nie z Polski. A kiedyś to polskie leki wodziły rej w aptekach białoruskich. Apteki nowocześnie umeblowane i usprzętowane.

Zamki

Grodno szczyci się dwoma zamkami na wysokiej nadnie-meńskiej skarpie: Starym i Nowym. W Starym Kazimierz Jagiellończyk przyjął polską koronę. Tutaj zmarł w roku 1484

Prof. Irena Matławska i prof. Sławój Kucharski na tle galerii doktorów honoris causa Uniwersytetu Medycznego w Grodnie

jego syn Kazimierz, późniejszy święty i patron Wilna, a kilka lat później i on sam (1492). W Grodnie odbył się pierwszy sejm Wielkiego Księstwa Litewskiego (1522). Największy rozkwit miasta datował się za króla Stefana Batorego, który wznosił murowany zamek w stylu renesansowym, projektowany przez włoskiego architekta Scotta z Parmy). Batory uwielbiał Grodno i chętnie w nim przebywał przez długie okresy. Z niego wyprawiał się na batalie pod Psków, Połock, Wielkie Łuki i nie tylko. W Grodnie zmarł w 1586 roku. Na Starym Zamku wykonano sekcję pośmiertną celem ustalenia przyczyny zgonu. W Grodnie król chciał być pochowany. Niestety nie uszanowano jego woli i przewieziono go na Wawel. Zamek, zwany Starym, powstał na bazie budowli obronnych wznoszonych od XI wieku przez książąt ruskich. W 1270 roku zamek stał się siedzibą litewskiego księcia Trojdena, a potem wielkiego księcia Witolda, który w roku 1398 zbudował zamek murowany.

Obok Starego znajduje się Nowy Zamek, rokokowy. Wzniesił go w latach 1734-51 architekt Pöpelmann, Jauch i Knöbel dla króla Augusta III. Kilkadziesiąt lat później przebudował go Giuseppe di Sacco. W tym zamku podpisano w 1793 roku traktat rozbiorowy, a w 1795 król Stanisław August Poniatowski podpisał akt abdykacji, co oznaczało koniec niepodległej Polski. Potem były król mieszkał w zamku jeszcze przez półtora roku.

Wśród zabytków – apteka z muzeum

Cennym zabytkiem Grodna jest cerkiew świętych Borysa i Gleba, na tzw. Kołozy, wzniesiona w połowie XII wieku. W wyniku obsunięcia się skarpy nadniemeńskiej częściowo zniszczona (1853) i uzupełniona konstrukcją drewnianą. Wkrótce ma zostać odtworzona w pierwotnym murowanym kształcie, z krzyżami ze smalty w murze, jako elementem ozdobnym.

Zespół poklasztorny Jezuitów w centrum miasta obejmuje: kościół barokowy św. Franciszka Ksawerego (dziś w randze katedry grodzieńskiej diecezji rzymsko-katolickiej od 1991 r.) oraz część dawnego kompleksu klasztorowego (teraz siedziba kurii tej diecezji). Do kościoła przylega budynek apteki jezuickiej (1709), w którym nadal działa apteka, a obok niej niewielkie Muzeum Farmacji.

We wspomnianym kościele, jednej z największych barokowych świątyń (60 m długości, bogate zdobienia wnętrza) na terenach dawnej Rzeczypospolitej, mieści się pomnik Antoniego Tyzenhauza (1733-1785). Nie pozwoliły go wnieść władze zaborcze w mieście, więc ustawiono go w tym kościele. Zasłużył sobie na uwiecznienie, bowiem jego zasługi dla Grodna i regionu były wybitne. Był podskarbisem nadwornym litewskim i starostą grodzieńskim (od 1765), zarządcą litewskiej ekonomii królewskiej (1765-1780). Zorganizował ok. 50 manufaktur w mieście i pobliskich Horodnicy i Łosośnie. Rozwijał budowę dróg lądowych i wodnych (oczyszczanie i pogłębianie rzek, m.in. Niemna). Zabiegał o rozwój handlu zagranicznego, zakładając kantor handlowy w Grodnie. Starał się zwiększyć dochody króla np. poprzez przywrócenie pańszczyzny. Wywołało to bunty chłopów. W 1780 roku utracił urząd ekonomii, a następnie wytoczono mu procesy jako podskarbisem (1780) i jako zarządcy ekonomii (1781). W pierwszym został uniewinniony, a drugi zakończył się już po jego śmierci (1785) układem z sukcesorami.

Spotkanie delegacji UMP z rektorem UMG.

Od lewej: mgr Grażyna Kucharska, prof. Irena Matławska, prof. Sławój Kucharski, rektor UMG – prof. Piotr W. Garelik i prorektor UMP – prof. Zenon Kokot. Autor: Eugeniusz Tiszczenko

Antoni Tyzenhauz sprowadził do Grodna z Francji (Lyon) w 1775 roku Jeana Emmanuela Giliberta, botanika i lekarza, który zorganizował w Grodnie Królewską Szkołę Lekarską, a w także ogród botaniczny. Niestety różne przyczyny, wśród nich także wspomniane wyżej perypetie Tyzenhauza, sprawiły, że w 1781 roku Gilibert przeniósł się do Szkoły Głównej w Wilnie, kładąc kres istnieniu uczelni grodzieńskiej. Tym niemniej, obchodząc teraz 50-lecie UMG warto wspomnieć o pierwocinach studiów lekarskich w XVIII-wiecznym Grodnie.

Przy ul. Orzeszkowej stoi dom tej pisarki, będący kopią już nieistniejącego budynku. Na domu wisi tablica pamiątkowa, poświęcona jej zamieszkiwaniu w Grodnie od 1869, a w tym domu od 1894 do śmierci. Eliza Orzeszkowa spoczywa na miejscowym cmentarzu katolickim.

Uroczystość

Na uroczystej akademii z okazji 50-lecia UMG, która odbyła się w piątek 24 października 2008 po południu w auli tej uczelni, występowali goście składając życzenia wraz z symbolicznymi дарami. Przyjmował je na scenie auli rektor UMG, prof. Piotr Wasiljewicz Garelik, chirurg. Gdy na scenę zaproszono gości z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, jako pierwszy wystąpił prorektor prof. Zenon Kokot. Odczytał adres gratulacyjny rektora UMP, prof. Jacka Wysockiego, w języku rosyjskim. Przekazał dar uczelni poznańskiej – grafikę znanego poznańskiego artysty. Następnie, jako doktor *honoris causa* UMG od roku 2000, wystąpiłem w języku rosyjskim ja sam, pokrótce zarysowując rozwój współpracy uczelni medycznych Poznania i Grodna, rozszerzonej potem na Witebsk, mający Wydział Farmaceutyczny. Wspomniałem o swoim wystąpieniu sprzed 10 lat, gdy obchodzono 40-lecie UMG, o przekazaniu wówczas repliki szabli „batorówki”, symbolizującej przywiązanie króla Stefana Batorego do Grodna. Dar UMP z 1998 roku zajmuje poczesne miejsce wśród eksponatów Muzeum UMG. ●

(ciąg dalszy w następnym numerze)

W sercu Sycylii

Katania, słoneczne miasto leżące u stóp Etny, na wschodnim wybrzeżu Sycylii, jest niewątpliwie wspaniałym miejscem na wakacyjny odpoczynek. Niewielu jednak wie, że oprócz pięknego morza i zatłoczonych plaż, znajduje się tam również renomowana klinika leczenia chorób serca. To właśnie tam, w katańskim szpitalu uniwersyteckim Ferrarotto, miałem przyjemność spędzić tegoroczne, wrześniowe praktyki wakacyjne.

Wyjazd na praktyki do Włoch, w ramach programu wymiany studenckiej SCOPE (Standard Committee On Professional Exchange), umożliwił nam poznański oddział Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA-Poland. Do odbywania praktyk na Sycylii zakwalifikowały się także dwie studentki VI roku Wydziału Lekarskiego UMP, Monika Duś i Ewa Zielińska, które wybrały odpowiednio: chirurgię plastyczną oraz pediatrię. W odróżnieniu od sierpnia, kiedy w Katanii na praktykach przebywało ponad osiemdziesiąt osób z kilkudziesięciu krajów, wymiana wrześniowa liczyła jedynie siedmiu studentów – czworo z Polski (towarzyszyła nam studentka z Gdańska), student z Pragi oraz dwoje Włochów – z Turynu i Messyny. W akademiku poznaliśmy także wiele osób z różnych zakątków świata, które studiowały w Katanii w ramach programu Erasmus-Socrates.

Angielski nie zawsze wystarczy

Podczas czterech tygodni, spędzonych w katańskim szpitalu Ferrarotto na oddziale kardiologicznym, miałem przyjemność poznać historie wielu pacjentów oraz uczestniczyć w licznych zabiegach endowaskularnych. Niestety istotną barierę w komunikacji stanowiła słaba znajomość języka angielskiego wśród sycylijskich lekarzy i jej kompletny brak wśród pacjentów. Szczęśliwie, na tym samym oddziale odbywał praktyki student V roku z pobliskiej Messyny, który biegle mówił po angielsku i wykazał się dużą cierpliwością, tłumacząc moje rozmowy z lekarzami i pacjentami.

Każdy dzień praktyk rozpoczynał się od wizyty z udziałem niezwykle empatycznego i zarazem wyjątkowo dobrze mówiącego po angielsku profesora Corrado Tamburino. Profesor Tamburino, znany we Włoszech przede wszystkim z pionierskich zabiegów inwazyjnych oraz niezwykle ciepłego i życzliwego stosunku do pacjentów, chętnie gościł nas na swoim oddziale i starał się, byśmy w trakcie miesiąca dowiedzieli się jak najwięcej. Po wizycie i obowiązkowej przerwie na kawę, lekarze rozchodzili się do swoich zajęć. My, studenci, odwiedzaliśmy wówczas pacjentów, po czym pomagaliśmy przy zleceniach lub udawaliśmy się do pracowni diagnostyczno-zabiegowych.

Najciekawszą procedurą, jaką miałem okazję zobaczyć w pracowni hemodynamiki, była wymiana zwężonej zastawki

aortalnej metodą przeszskorną. Zabieg ten, wykonany po raz pierwszy przez Alaina Cribiera (Rouen, Francja) w 2002 roku, jest sposobem leczenia pacjentów z ciasną stenozą aortalną, którzy z różnych powodów nie kwalifikują się do operacji kardiologicznej. Katania była pierwszym ośrodkiem włoskim, który podjął się wprowadzenia tej metody, a ciągu miesiąca naszych praktyk, z powodzeniem odbyły się aż trzy takie zabiegi.

Teoria na studiach, praktyka później

Pewien niedosyt pozostawiła jednak część praktyczna pracy studenta. Adeptci medycyny z włoskich uczelni nie są dopuszczani do wielu zabiegów przy pacjencie. Nie mają prawa wykonywać iniekcji, zakładać dostępów dożylnych czy cewników, nie wspominając o bardziej skomplikowanych czynnościach przy pacjencie. Włoski system kształcenia stoi bardzo wysoko pod względem teoretycznym, jednak w niewystarczającym stopniu zapewnia nabycie umiejętności praktycznych, co doprowadza do sytuacji, w której dopiero rezydent uczy się techniki zakładania wenflonu czy używania worka samorozprężalnego.

Warty uwagi jest także system pracy sycylijskich lekarzy. Nie jestem pewien, czy podobne prawo obowiązuje we wszyst-

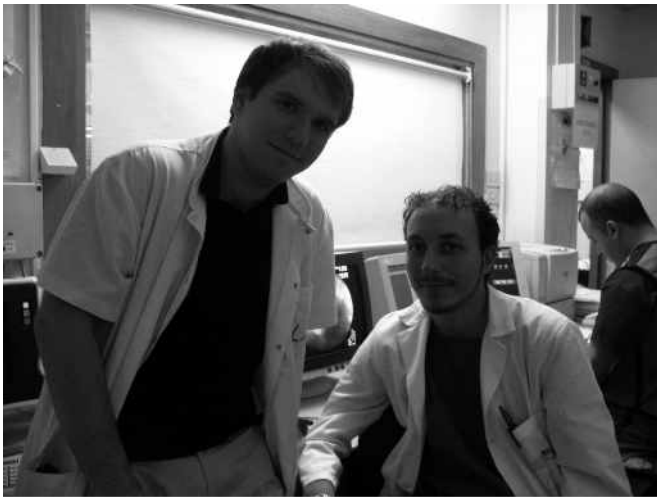

Zabieg przeszskornej wymiany zastawki aortalnej

kich regionach Włoch, ale na Sycylii medyk może być zatrudniony tylko w jednym miejscu. Lekarz pracujący w szpitalu nie może mieć zatem gabinetu prywatnego ani pracować w prywatnej klinice lub pogotowiu. Ponadto etat szpitalny nie przekracza 28 godzin tygodniowo i zazwyczaj składają się na niego trzy dni pracy po 6 godzin (rano lub po południu) oraz jeden nocny dyżur 10-godzinny. Zadowolające zarobki, które szczególnie wzrosły po wprowadzeniu we Włoszech euro, rozsądne godziny pracy oraz powszechny szacunek do lekarzy w społeczeństwie czyni ten zawód niezwykle popularnym we Włoszech, a studia medyczne są marzeniem niejednego ucznia.

Wspomnienia w sam raz na zimę...

Weekendy, wolne od praktyk w szpitalu, spędzaliśmy podróżując po pięknych zakątkach Sycylii wraz ze studentami lokalnego oddziału SISM (IFMSA). Bogactwo kulturowe wyspy w postaci antycznych świątyń, starogreckich teatrów i licznych zabytków z innych epok miesza się tam z malo-

W pracowni hemodynamiki z Vito Pippitone, studentem z Messyny

wniczymi wybrzeżami i bujną roślinnością. Sycylia daje także możliwość aktywnego spędzania czasu m.in. nurkowania pomiędzy pięknymi rafami skalnymi, windsurfingu, narciarstwa wodnego a zimą także zjazdowego – po ośnieżonych zboczach Etny. Do najbardziej wspomnianych wycieczek z pewnością zaliczyłbym wyprawę na aktywny krater wulkanu Etna, a także zwiedzanie Doliny Świątyń w Agrygencie, gdzie do dzisiejszych czasów w doskonałym stanie zachowały się kolumny i sklepienia świątyń poświęconych bogom Olimpu.

Miesiąc na Sycylii zaowocował wieloma niezapomnianymi wrażeniami oraz nowymi, międzynarodowymi znajomościami. Praktyki zagraniczne kolejny raz pozwoliły nam spojrzeć z nieco innego punktu widzenia na wiele sytuacji klinicznych, jednocześnie wzbogacając nas w wiedzę i doświadczenie. Ponadto fakt, iż droga ze szpitala na plażę zajmowała jedynie piętnaście minut, uczynił z nich także wspaniałe wakacje.

**Bartosz Żuchowski,
Student VI roku Wydziału Lekarskiego I**

Thanksgiving

Thanksgiving jest świętem radosnym i... pięknym

Przypadające w czwarty, zwykle ostatni, czwartek listopada – tym razem 27 XI – amerykańskie Święto Dziękczynienia jest co roku okazją do integrującego spotkania dla wszystkich anglojęzycznych studentów naszego uniwersytetu. Wspomnienie pielgrzymów ze statku „Mayflower”, którzy 387 lat temu dziękowali Bogu i swym indiańskim sąsiadom za przetrwanie poprzedniej zimy, jak zwykle u nas świętowano na trzech poziomach Collegium Stomatologicum. Budynek rozbrzmiewał fascynującą mieszanką językową, z przewagą angielskiego i chińskiego. Zanim elegancko ubrani goście świątecznego wieczoru oddali się tańcom, pogaduszkom oraz konsumpcji tradycyjnego indyka i innych smakołyków, wyróżnionym osobom z maksymalną średnią ocen wręczono osiemnaście stypendiów naukowych imienia dr Wandy Błęńskiej. Siedmiorgu przyznano stypendia za osiągnięcia sportowe i za działalność na rzecz uczelni i studentów.

MKN

Za moment wręczenie stypendiów

Książki

Reumatologia kliniczna t.1-2

Książka poświęcona reumatologii ukazuje się w „Złotej Serii Interny Polskiej”, wydawanej w okresie obchodów sześćdziesięciolecia PZWL i stulecia powstania Towarzystwa Internistów Polskich. Jest skierowana nie tylko do specjalistów reumatologów, ale do każdego internisty. Rozwój reumatologii w ostatnich latach wynika z postępu badań nad patogenezą przewlekłych stanów zapalnych i ich pod-

łożem immunologicznym. Powstają nowe możliwości leczenia chorych, których przybywa wraz z wydłużającą się średnią życia współczesnego człowieka. W PZWL-owskim kompendium wiedzy o reumatologii znaleźć można zarówno wiedzę o najnowszych osiągnięciach immunologii, jak i szeroko przedstawioną klinikę i współczesną terapię chorób reumatycznych.

„Reumatologia kliniczna t.1-2”, pod red. Ireny Zimmermann-Górskiej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008, s.1183

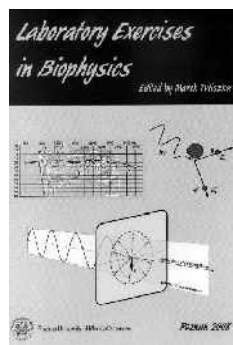

Polska mikologia lekarska i onychologia narodziły się w Poznaniu

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk (PTPN) w 2007 roku obchodziło 150-lecie działalności. Z tej okazji przystąpiło do edycji serii „Klasyki Nauki Poznańskiej”, przypominającej wybitnych uczonych związanych z Poznaniem. Jako pierwszego spośród zasłużonych medyków przed-

stawiono prof. Jana Alkiewicza. W tomie 18 serii znalazło się omówienie jego życia i dorobku naukowego, a także pierwsze polskie tłumaczenie jednej z najważniejszych jego prac – monografii zamieszczonej w podręczniku *Handbuch der Haut- und Geschlechtskrankheiten*, wydanej w Berlinie w 1964 roku pod redakcją J. Jadassohna. Opracowanie to dotyczy morfologii paznokcia oraz etiopatogenezy i diagnostyki różnych chorób paznokci. Autor opisał opracowane przez siebie techniki krojenia i barwienia, które stały się kluczem do dalszych mikroskopowych badań normalnej i chorobowo zmienionej płytki paznokciowej.

Jan Alkiewicz, „Polska mikologia lekarska i onychologia narodziły się w Poznaniu”, wstęp i dobór tekstów: Zygmunt Adamski, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk Redakcja Wydawnictw, Poznań 2007, s. 138

Laboratory exercises in biophysics

Biophysics is an interdisciplinary branch of science which develops at the border of physics, chemistry, biology and medical sciences. It employs scientific techniques to study phenomena taking place in living organisms at all levels of their organisation, from the micro to the macro scale, from single atoms and molecules to whole

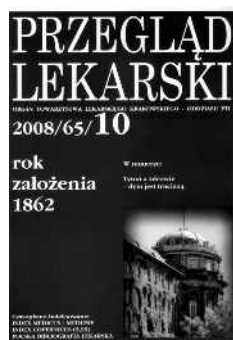
organisms and ecosystems. Because of the extremely broad field of interest, it is natural that textbooks on biophysics concentrate only on selected topics. This is also the case in our textbook. The laboratory experiments described in this textbook illustrate and supplement the lecture material presented during the course of Biophysics for students of all faculties of the Poznan University of Medical Sciences. [...]

Each laboratory experiment described in the textbook contains the introductory section which emphasises the medical aspects of the topic discussed.

[from Introduction]

„Laboratory exercises in biophysics”, edited by Marek Tulisza. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2008, s.218

Czasopisma

Przegląd Lekarski 2008/65/10

Dym tytoniowy jest czynnikiem ryzyka sześciu z ośmiu głównych przyczyn zgonów na świecie. Palenie tytoniu jest przyczyną raka płuca, krtani, nerek, pęcherza moczowego, żołądka, jelita grubego, jamy ustnej, przełyku, jak również białaczki, chronicznego zapalenia oskrzeli, przewlekłej choroby obturacyjnej płuc, choroby niedokrwiennej serca, zawału poronień i przedwczesnych porodów,

wad wrodzonych, nieplodności i innych schorzeń.

Epidemii tytoniowej na świecie i jej skutkom poświęcono całkowicie ostatni numer „Przeglądu Lekarskiego”. Do jego zredagowania zaproszono Laboratorium Badań Środowiskowych Katedry i Zakładu Toksykologii UMP. Znajdziemy tu osiemdziesiąt artykułów i prac oryginalnych, dotyczących szkodliwego wpływu palenia tytoniu na różne aspekty zdrowia człowieka, a przedstawionych na ogólnopolskiej konferencji naukowej „Tytoń a zdrowie” (Poznań, 19-21 listopada br.).

Przegląd Lekarski 2008/65/10, red.naczelny Władysław Sułowicz, red. zaproszeni Ewa Florek i Wojciech Piekoszewski.. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, Kraków.

Wieczór św. Łukasza

Przy okazji organizowanego już po raz siódmy Forum Szpitali Klinicznych wielkopolscy lekarze i inni pracownicy służby zdrowia wspominali swego patrona, św. Łukasza. Spotkanie, zorganizowane przez Szpital Kliniczny *Przemienienia Pańskiego*, Wielkopolską Izbę Lekarską i Stowarzyszenie *Bono Serviamus*, odbyło się w Auli Novej 23 października 2008 o godz. 19. Podczas uroczystego wieczoru zebrani wysłuchali wykładu profesora prawa, Wojciecha Łączkowskiego „Etyczno-prawne dylematy współczesnej Europy. W czym prawnik może pomóc medykom?” oraz gali wokalnoinstrumentalnej w wykonaniu wykładowców i studentów poznańskiej Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego. Wręczono wyróżnienia *Bono Serviamus* oraz pamiątkowe medale, wybite z okazji 185-lecia istnienia Szpitala *Przemienienia Pańskiego*. Wszystkim obecnym życzenia złożył reprezentujący Naczelną Radę Lekarską szef Komisji Etyki NRL dr Włodzimierz Bednorz, a na zakończenie spotkania tradycyjnie już uruczono się farmaceutyczną świętołukaszówką.

Wcześniej, w wigilię przypadającego 18 października wspomnienia św. Łukasza, chętni mogli też uczestniczyć we mszy św. w intencji pracowników służby zdrowia, którą w kościele *Przemienienia Pańskiego* odprawił bp Grzegorz Balcerek.

MKN

Medal upamiętniający 185-lecie Szpitala *Przemienienia Pańskiego*

Nowy ambasador

Prof. Wachowiak z dyplomem Honorowego Ambasadora Kongresów Polskich

W dniu 19 listopada 2008 Kapituła Programu Ambasadorów Kongresów Polskich, na wniosek Fundacji Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, wyróżniła Pana Profesora Jacka Wachowiaka tytułem Honorowego Ambasadora Kongresów Polskich za zasługi w dziedzinie promowania Polski jako miejsca międzynarodowych konferencji i kongresów.

Prof. Wachowiak kieruje II Katedrą Pediatrii UMP oraz wchodzącą w jej skład Kliniką Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pedia-

trycznej. Jest organizatorem odbywających się co roku w stolicy Wielkopolski roboczych spotkań europejskich hematologów, onkologów i transplantologów. W czerwcu tego roku zorganizował w Poznaniu najważniejszą dotąd w Polsce konferencję naukową na temat transplantacji komórek krwiotwórczych – spotkanie EBMT [więcej o konferencji w poprzednim numerze „Faktów”, przyp. red.]

Wręczenie dyplomu laureatowi odbyło się w Warszawie, na uroczystej gali w Hotelu Polonia Palace. Wśród kilkunastu tegorocznych laureatów znaleźli się m.in. dwaj profesorowie Politechniki Poznańskiej oraz Lech Wałęsa.

Program Ambasadorów Kongresów Polskich jest realizowany od lat w kilkunastu krajach na świecie. Stał się wspólną inicjatywą środowiska naukowego i turystycznego. Polega on na zachęcaniu osób mających kontakty zagraniczne – zwłaszcza naukowców, biznesmenów, specjalistów różnych branż – do skutecznego zapraszania do danego kraju międzynarodowych konferencji i kongresów. W poprzednich edycjach ambasadorami zostali m.in. reprezentujący naszą uczelnię prof. Anna Latos-Bieleńska i prof. Leon Drobnik.

Jacek Zgoliński

Profesury tytularne

■ WYDZIAŁ LEKARSKI II

1. prof. dr hab. **Wanda Horst-Sikorska**

■ WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY

1. prof. dr hab. **Irena Matławska**

Profesury uczelniane

■ WYDZIAŁ LEKARSKI I

1. prof. dr hab. **Stanisław Nowak**
stanowisko profesora zwyczajnego

■ WYDZIAŁ LEKARSKI II

1. prof. dr hab. **Andrzej Tykarski**
stanowisko profesora zwyczajnego
2. prof. dr hab. **Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz**
stanowisko profesora nadzwyczajnego
3. dr hab. **Marek Jemielity**
stanowisko profesora nadzwyczajnego
4. dr hab. **Marcin Gabriel**
stanowisko profesora nadzwyczajnego

■ WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU

1. dr hab. **Krzysztof Szymanowski**
stanowisko profesora nadzwyczajnego

Habilitacje

■ WYDZIAŁ LEKARSKI I

Doktorzy habilitowani nauk medycznych:

1. w zakresie medycyny-radiologii klinicznej
dr n. med. **Robert Juszkat**
„Ocena skuteczności i bezpieczeństwa aktualnych technik leczenia wewnątrznaczyniowego chorych z krwawiącymi tętniakami naczyń mózgowych”

■ WYDZIAŁ LEKARSKI II

Doktorzy habilitowani nauk medycznych:

1. w zakresie medycyny-kardiologii
dr n. med. **Olga Trojnarśka**
„Dorośli z wadami wrodzonymi serca – wzrastająca populacja pacjentów. Podstawowe problemy diagnostyczne i terapeutyczne”
2. w zakresie biologii medycznej
dr n. med. **Anna Jankowska**
„System transdukcji sygnału cykazy guanylowej ROS-GC1 w gonadach męskich”

Doktoraty

■ WYDZIAŁ LEKARSKI I

Doktorzy nauk medycznych w zakresie medycyny:

1. lek. med. **Dominik Majewski**
„Objaw Raynauda i zmiany w obrazie kapilaroskopowym a obecność wybranych przeciwciał i cytokin w przebiegu twardziny układowej”
2. lek. med. **Grzegorz Grund**
„Treosulfan w mieloablacyjnej terapii przed alogeniczną transplantacją komórek krwiotwórczych u dzieci z wysokim ryzykiem powikłań konwencjonalnej procedury transplantacyjnej”
3. lek. med. **Piotr Suda**
„Olech Szczepski (1914-1980) – pediatra, naukowiec, humanista i patriota”
4. lek. med. **Barbara Maciejewska**
„Wartość słuchowych potencjałów wywołanych w dysleksji rozwojowej”
5. lek. med. **Piotr Czarnecki**
„Regeneracja nerwu strzałkowego szczura po zespoleniu koniec do boku”
6. lek. med. **Agnieszka Szafińska-Dolata**
„Zastosowanie diagnostyki fotodynamicznej do wykrywania i precyzyjnej lokalizacji śródbrłnka neoplazji szyjki macicy”
7. lek. med. **Anna Kierzyńska**
„Przydatność badań elektrofizjologicznych drogi słuchowej w diagnostyce wczesnych zaburzeń poznawczych u osób z chorobą Parkinsona”
8. lek. med. **Adam Szczuciński**
„Wybrane chemokiny z rzutowo-remisyjną postacią stwardnienia rozsianego”

Doktor nauk medycznych w zakresie biologii medycznej:

1. mgr fizjoterapii **Wioleta Ostiak**
„Funkcja kończyny dolnej a aktywność codzienna i jakość życia u chorych leczonych stabilizatorami zewnętrznymi”

Doktor nauk biologicznych:

1. mgr biol. **Agnieszka Wojtkowiak-Giera**
„Wpływ Albendazolu na cytoplazmatyczną transferazę S-glutationową (GST) i ekspresję receptorów Toll-podobnych (TLR2 i TLR4) w jelitowej fazie włośnicy”

■ WYDZIAŁ LEKARSKI II

Doktorzy nauk medycznych w zakresie medycyny:

1. lek. med. **Małgorzata Mistewska**
„Rozwój dermatologii uniwersyteckiej w Poznaniu do końca XX wieku”
2. lek. med. **Agnieszka Heymann-Szlachcińska**
„Ocena stresu oksydacyjnego, funkcji śródbrłnka i sztywności naczyń u chorych na depresję”
3. lek. med. **Katarzyna Olszewska**
„Występowanie zespołu metabolicznego u pacjentów ze schizofrenią, choroba afektywną dwubiegunową i zaburzeniami schizoafektywnymi: wpływ leczenia psychotropowego”

4. lek. med. **Marta Barańska**

„Ocena występowania mutacji onkogenu bcr/abl prowadzących do zniesienia wrażliwości na leczenie inhibitorem kinazy tyrozyny STI 571”

5. lek. med. **Joanna Kowalska-Jasiecka**

„Wykorzystanie substratu tlenu azotu, L-argininy w leczeniu niektórych powikłań ciąży wraz z oceną wybranych biochemicznych i biofizycznych parametrów stanu ciężarnej i noworodka”

6. lek. med. **Paweł Kapelski**

„Badania asocjacyjne genów kandydujących w schizofrenii”

7. lek. med. **Grażyna Pachciarek**

„Skuteczność działań profilaktycznych w stosunku do wybranych czynników ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego podejmowanych w praktyce lekarza rodzinnego u chorych na nadciśnienie tętnicze”

8. lek. med. **Danuta Zaremba-Drobnik**

„Ocena związku wybranych czynników wpływających na metabolizm kostny z gęstością mineralną kości u chorych leczonych hemodializami”

9. lek. med. **Anna Kubiak-Wlekły**

„Analiza ekspresji neprylizyny w nerkach chorych na kłębuszkowe zapalenia nerek”

10. lek. med. **Joanna Kreczyńska**

„Flora bakteryjna worka spojówkowego noworodków w pierwszych dobach życia”

11. lek. med. **Aleksander Waśniowski**

„Ocena przydatności oznaczania laktoferyny oraz całkowitego potencjału antyoksydacyjnego w diagnostyce różnicowej torbieli bąblowcowych wątroby wywołanych przez *Echinococcus granulosus*”

12. lek. med. **Joanna Szulczyńska-Gabor**

„Udział wybranych białek ostrej fazy w rozwoju objawów pokrzywki ostrej i przewlekłej”

Doktor nauk medycznych w zakresie stomatologii:

1. lek. stom. **Ewa Jundziłł-Bieniek**

„Analiza wybranych czynników psychologicznych i stomatologicznych potrzeb leczniczych u osób po 65 roku życia”

2. lek. stom. **Krzysztof Sidorowicz**

„Ocena wybranych materiałów stosowanych do wypełnienia kanału korzeniowego zębów zakwalifikowanych do resekcji wierzchołka korzenia”

Doktorzy nauk medycznych w zakresie biologii medycznej:

1. mgr fizjoterapii **Honorata Nawrocka-Bogusz**

„Wpływ magnetostymulacji i światła czerwonego na wytwarzanie aktywnych form tlenu przez granulocyty obojętnochłonne”

2. mgr psychologii **Maciej Skibiński**

„Wpływ wczesnej interwencji psychospołecznej na jakość życia leczonych interferonem i rybawiryną chorych z przewlekłym wirusowym zapaleniem wątroby typu C”

3. mgr anal. med. **Ewa Leporowska**

„Wybrane parametry laboratoryjne w monitorowaniu chorych immunizowanych genetycznie modyfikowaną szczepionką przeciwczerśniakową”

■ WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY

Doktorzy nauk farmaceutycznych:

1. mgr farm. **Paweł Grobelny**

specjalność: analiza farmaceutyczna

„Trwałość fotochemiczna wybranych inhibitorów reduktazy HMG - CoA (statyn)”

2. mgr farm. **Rafał Brzeziński**

specjalność: farmacja kliniczna

„Wpływ inhibitorów i aktywatorów izoenzymu CYP3A4 na wartości testu lidokainowego”

3. mgr farm. **Anna Czubak**

specjalność: farmakologia

„Wpływ leków stosowanych w chorobach psychicznych na funkcje poznawcze u szczurów w warunkach narażenia na dym tytoniowy”

4. mgr farm. **Renata Dawid-Pać**

specjalność: farmakognozja

„Analiza fitochemiczna *Santolina neapolitana* Jord et Fourr. i badania biologiczne wybranych gatunków rodzaju *Santolina L.*”

Uwaga pulmonologów!

W dniach 6-7 marca 2009 w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym UMP odbędzie się coroczna konferencja szkoleniowo-naukowa dla lekarzy rodzinnych, internistów i pulmonologów „VI Ogólnopolskie Repetytorium Pulmonologiczne”, na które zapraszają jego opiekunowie naukowci: prof. Halina Batura-Gabryel i prof. Witold Młynarczyk.

W programie przewidziano pięć sesji tematycznych, w tym jednodniową sesję satelitarną na temat „Mukowiscydoza – wyzwanie medycyny dorosłych” oraz warsztaty z zakresu spirometrii i aerozoloterapii.

Szczegółowe informacje są dostępne na stronie internetowej www.sk1.am.poznan.pl/ftyzjo oraz w sekretariacie konferencji w Katedrze i Klinice Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej:

ul. Szamarzewskiego 84,
tel. 061 854 93 95, tel/fax: 061 841 70 61,
e-mail: repetytoriumpoznan@poczta.fm.

Na posiedzeniu Senatu

8 października 2008

Senat:

1. wyraził zgodę na zwiększenie limitu przyjęć:
– na I rok studiów niestacjonarnych, kierunku lekarsko-dentystyczny w roku akademickim 2008/2009 na Wydziale Lekarskim II (o 4 osoby)
– na I rok studiów niestacjonarnych drugiego stopnia w roku akademickim 2008/2009 na Wydziale Nauk o Zdrowiu

2. w tekście uchwały nr 69/2006 dodał § 8a o brzmieniu:
„1. Studentom studiów niestacjonarnych na Wydziale Nauk o Zdrowiu – pracownikom szpitali klinicznych oraz pracownikom oddziałów klinicznych na bazie których działają jednostki Uniwersytetu, przysługuje 30% obniżka opłaty, o której mowa w § 2 i możliwość wnoszenia jej w 10 miesięcznych, kolejnych, równych ratach, z których pierwsza winna być uiszczona przed rozpoczęciem roku akademickiego, nie później niż do 30 września, a ostatnia nie później niż do 15 czerwca danego roku akademickiego

2. Warunkiem uzyskania obniżki opłaty, o której mowa w ust. 1 jest uzyskanie poparcia dyrektora szpitala klinicznego.”

3. ustalił obowiązujący w roku akademickim 2008/2009 wymiar pensum dydaktycznego dla pracowników na stanowiskach naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz doktorantów Uniwersytetu Medycznego:

– profesorowie	150 godz.
– doktorzy habilitowani na stanowisku kierowniczym	180 godz.
– adiunkci, asystenci, asystenci do określonych zadań	210 godz.
– asystenci w pierwszym roku zatrudnienia	120 godz.
– starsi wykładowcy i wykładowcy	360 godz.
– starsi wykładowcy i wykładowcy- do określonych zadań	360 godz.
– lektorzy i instruktorzy, instruktorzy-nauczyciele zawodu	540 godz.
– słuchacze studium doktoranckiego I roku	60 godz.
– słuchacze studium doktoranckiego II, III, IV roku	90 godz.

29 października 2008

Senat:

1. uczcił chwilą milczenia pamięć zmarłego prof. UM dr hab. Janusza Prokopa z Katedry i Kliniki Dermatologii.

2. uchwalił zmiany:
– w planie rzeczowo-finansowym na rok 2008
– w statutach szpitali klinicznych
– w Regulaminie Samorządu Studenckiego

3. zmienił zasady rekrutacji na studia pierwszego stopnia – niestacjonarne, kierunek fizjoterapia w roku akademickim 2009/2010

4. wyraził zgodę na powołanie komisji:
– do zatwierdzenia wybranego przez szpitale kliniczne biura audytorskiego
– do wyboru biegłego rewidenta

5. powołał Komisje Senackie na kadencję 2008-2012

6. uchwalił zasady przyznawania wynagrodzenia w okresie poprzedzającym przejście na emeryturę

7. wyraził zgodę na przekształcenie Pracowni Praktycznej Nauki Zawodu w Katedrze i Klinice Zdrowia Matki i Dziecka w Zakład Praktycznej Nauki Położnictwa

8. wyraził zgodę na mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego:

- prof. dr hab. Stanisława Nowaka, kierownika Katedry i Kliniki Neurochirurgii i Neurotraumatologii
- prof. dr hab. Andrzeja Tykarskiego z Katedry i Kliniki Hipertensjologii, Angiologii i Chorób Wewnętrznych

9. wyraził zgodę na mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego:

- prof. dr hab. Doroty Zozulińskiej-Ziółkiewicz z Kliniki Chorób Wewnętrznych i Diabetologii
- dr hab. Marka Jemielitego, kierownika Kliniki Kardiologii Katedry Kardio-Torakochirurgii
- dr hab. Marcina Gabriela z Kliniki Chirurgii Ogólnej i Naczyn II Katedry Chirurgii
- dr hab. Krzysztofa Szymanowskiego z Katedry i Kliniki Zdrowia Matki i Dziecka

10. wyraził zgodę na przedłużenie o 1 rok mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego:

- prof. UM dr hab. Jerzego Stefaniaka, kierownika Katedry i Kliniki Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych
- prof. UM dr hab. Michała H. Umbreita z Katedry i Zakładu Chemii Nieorganicznej i Analitycznej
- prof. UM dr hab. Stanisława Sobiaka, kierownika Katedry i Zakładu Technologii Chemicznej Środków Leczniczych

11. wyraził zgodę na powołanie:

- dr hab. Radosława Kaźmierskiego na ordynatora – kierownika Kliniki Neurologii i Chorób Naczyniowych Układu Nerwowego Katedry Neurologii
- prof. UM dr hab. Romana Meissnera na kierownika Katedry i Zakładu Historii Nauk Medycznych
- prof. UM dr hab. Marii Danuty Głowackiej na kierownika Podyplomowego Studium Zarządzania w Opiece Zdrowotnej

Rektor przedstawił założenia polityki kadrowej Uczelni.

DS. nr 1 „Wawrzynek”

Tętniący niegdyś życiem klub studencki „Wawrzynek” najlepsze lata ma już za sobą. Za to warunki bytowania mieszkańców akademika znacznie się polepszyły. W rankingu wszystkich poznańskich domów studenckich „Wawrzynek” zajął drugie miejsce.

Najstarszy poznański akademik medyczny stoi w sercu Jeżyc, na skrzyżowaniu ulic, którym patronują księża: Augustyn Szamarzewski i Piotr Wawrzyniak. Został zbudowany na miejscu zniszczonych w czasie II wojny światowej kamienic, należących do rodziny niemieckiego mistrza rzeźnickiego, Ottona Strobla. Znacjonalizowane parcele zostały przekazane w 1951 roku poznańskiej ekspozyturze Zarządu Ośrodków Akademickich w Warszawie, a w marcu 1954 czteropiętrowy akademik przyjął pierwsze lokatorki. Przez ponad 20 lat kwaterowano tu tylko dziewczęta.

„Mamusia” motywuje

Nad ich bezpieczeństwem czuwała legendarna już kierowniczka akademika, pochodząca ze Lwowa Alina Bortnowska, zwana „przeoryszą” lub pieszczotliwie „mamusią”. Pozostając osobą samotną, wszystkie uczucia przelała na mieszkające tu studentki, a z czasem i na studentów. Łagodziła konflikty z lokatorami pobliskich kamienic, którym przeszkadzał hałas dobiegający z klubu. W sytuacjach trudnych potrafiła wstawić się za studentami u najwyższych władz uczelni. Studenci nie pozostawali dłużni. W połowie lat siedemdziesiątych uświetnili imieniny kierowniczki emitując w środku nocy na pół Jeżyc przebój Bobby’ego Vintona „My melody of love” z frazą „Moja droga, ja Cię kooocham”. Gdy pani Bortnowska wybiegła ze swego służbowego mieszkania na wawrzynekowe podwórko, z okien pokoi studenckich spadł na nią deszcz światów. Przybyli na miejsce zdarzenia zaalarmowani przez sąsiadów milicjanci ulegli urokowi solenizantki i nie wyciągnęli konsekwencji za zakłócanie nocnej ciszy.

Zgodnie z obowiązującą wówczas normą, ale i motywowani przez niezwykle zaangażowaną w życie akademika kierowniczkę, studenci prowadzili bogato ilustrowane kroniki akademika, organizowali wystawy hobbystyczne i gazetki ściennie. Klub „Wawrzynek” był miejscem spotkań z profesorami różnych specjalności, nie tylko zresztą medycznych. Organizowano też różnorakie koncerty, pokazy filmowe, kursy językowe, wieczornice, spotkania z pisarzami i aktorami. Przebojem był coroczny „Bal Pizamowca”. Działał radiowęzeł, ciemnia fotograficzna, punkt krawiecki i barek prowadzony przez spółdzielnię „Akademik”. Trudno się dziwić, że „Wawrzynek” wygrywał wiele ogólnopolskich konkursów dla DS-owych samorządów. Za jeden z takich „wawrzynów” Rada Mieszkańców pojechała na wycieczkę na Węgry. W tamtych czasach to było coś!

Żegnaj, spartańska ascezo

Na początku warunki mieszkaniowe nie były najlepsze. Choć do dziś docenianą zaletą tego modernizująco-soc-

realistycznego budynku jest dobre przeszklenie i ceglana technika budowlana, to jednak główną wadą była ciasnota. W pokojach z piętrowymi łóżkami cisnęło się nawet po siedem osób. Nie było firan i zasłon, a łóżka przykrywało się wojskowymi kocami. Kilka toalet usytuowano na korytarzach, jedyna łaźnia mieściła się w piwnicy. Dzięki temu w całym budynku mogło się zmieścić aż 650 osób! A jednak musiały mieć urok parkiety w pokojach i na korytarzach, gdzie dziś królują wykładziny i płytki. Modernizacja budynku zaczęła się już w latach siedemdziesiątych, gdy piętrowe łóżka zastąpiono tapczanami i ograniczono liczbę lokatorów do 400. Wtedy też na podwórku wzniesiono piętrową dobudówkę, gdzie umieszczono łaźnie męską i żeńską oraz instalacje do podgrzewania wody. Nie obyło się bez instalacyjnych wpadek. Zmieniany w połowie lat 90-tych nowoczesny kocioł do podgrzewania wody nie chciał właściwie działać, skutkiem czego studenci przez ponad miesiąc nie mogli się kąpać. Uczelnia wykupiła im wtedy bony na kąpiele w ostatniej istniejącej łaźni miejskiej, usytuowanej szczęśliwie tuż za rogiem, przy ul. Słowackiego.

Gdzie smok ma swoje leże

Dziś w 123 pokojach mieszka 216 studentek i studentów z różnych lat. Niektórym akademik odpowiada tak bardzo, że wprowadziwszy się tutaj na pierwszym roku, wyprowadzają się dopiero po dyplomatorium. Bywa, że mieszkają tu także stażyści. Po zakończonym w 2007 roku remoncie dwu- i jednoosobowe pokoje zgrupowane są w dwu-, trzy- lub czteroosobowe segmenty. W każdym segmencie jest łazienka, a w każdym pokoju lodówka, telefon i dostęp do internetu. Od dwóch lat działa monitoring. Warunki panujące w najstarszym akademiku UMP docenili redaktorzy magazynu studenckiego „Dlaczego?”, umieszczając go na początku tego roku na drugim miejscu w rankingu wszystkich poznańskich akademików.

W klubie nadal urządziła się czasem studenckie imprezy, choć zacy prowadzą dziś życie bardziej zatอมizowane. Wyjątkiem jest zespół muzyczny Dragon`s Lair, regularnie ćwiczący w klubie. Jedno z pomieszczeń zostało zaadaptowane na salę seminarną, a w dawnym barku – dziś sali im. prof. Edmunda Chrościelewskiego – spotyka się Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego. Nietknięty pozostał za to piwniczny schron przeciwatomowy, który jak przed laty gotów jest ocalić mieszkańców przed atakiem imperialistów.

Magdalena Knapowska-Niziołek

Widok na Jeżyce z okien „Wawrzynka”

Chłopcy przekradali się do dziewcząt przez balkon na pierwszym piętrze

Dziś w pokojach nie ma już ciasnoty

Przestronna klatka schodowa

Portiernia na wprost wejścia i schodów

fot. Magdalena Knapowska-Niziołek

Dyplomatorium WL I

w obiektywie Kazimierza Frysia

Podwójne dyplomatorium

25 października 2008 w Auli Uniwersyteckiej odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów 218 tegorocznym absolwentom Wydziału Lekarskiego I UMP. Trzydziestu z nich otrzymało medale za osiągnięcia w nauce i pracy społecznej. Wręczono także 10 listów gratulacyjnych od rektora i dziekana. Tego samego dnia łacińsko-polskie dyplomy dla uczczenia 50-lecia pracy zawodowej otrzymało 106 absolwentów naszej uczelni z rocznika 1952-1958. Sylwetki jubilatów, ich osiągnięcia zawodowe oraz wspomnienia z czasów studiów przedstawiono w wydanej z tej okazji księdze pamiątkowej.

